

RANGOS SUTARTIS

20__m. [_____d.]

[vieta]

Viešoji įstaiga Daugų technologijos ir verslo mokykla
atstovaujamas

(vardas, pavardė ir pareigos, atstovavimo pagrindas)

(toliau – **UŽSAKOVAS**)

(vardas, pavardė ir pareigos, atstovavimo pagrindas)

(toliau – **RANGOVAS**),

toliau abu kartu vadinami **Šalimis**, vadovaudamosi supaprastinto atviro konkurso „Mokslo paskirties pastatų 1C3p ir 2C2p- mokyklų, Ežero g. 30, Daugai, Alytaus r. sav., paprastojo remonto darbai” pirkimo (pirkimo ID __) rezultatais, sudaro šią rangos sutartį (toliau – **Sutartis**):

1. PAGRINDINĖS SĄVOKOS IR SUTARTIES AIŠKINIMAS

1.1. Sąvokos

- 1.1.1. **Atliktų darbų aktas** – dokumentas, kuriame Rangovas nurodo Darbus, atliktus per ataskaitinį laikotarpį, taip pat atliktus nuo Sutarties įsigaliojimo dienos iki ataskaitinio laikotarpio pradžios, jų kiekius bei bendras vertes ir kurio pagrindu Rangovas prašo Užsakovo sumokėti už Darbus, atliktus per ataskaitinį laikotarpį.
- 1.1.2. **Atsisakomi darbai** – Darbai ar jų kiekiai (apimtys), kurie Sutarties vykdymo metu Užsakovui tapo nereikalingi ir nebus įsigijami, įskaitant Darbus, dėl Statinio projekto sprendinių būtino pakeitimo, klaidų ar trūkumų Užsakovo dokumentuose taisymo.
- 1.1.3. **Darbai** – Užsakovo Pirkimo sąlygų 2 priede „Techninė specifikacija“ (toliau – Techninė specifikacija) ir (arba) Statinio projekte nurodyti Statybos darbai ir kiti paslaugų teikimo, prekių tiekimo, darbų atlikimo veiksmai, kuriuos Rangovas privalo atlikti pagal Sutartį ir (arba) kiti veiksmai, kurie yra nurodyti Specialiosiose sąlygose ir (arba) Statinio projekte).
- 1.1.4. **Darbo projektas** – visuma Įstatymuose nustatytos sudėties dokumentų, kuriuose pagal Įstatymų, Užsakovo užduoties ir Statinio projekto reikalavimus detalizuojami Statinio projekto sprendiniai ir pagal kuriuos gaminami Statybos produktai ir Įrenginiai, vykdomi Statybos darbai.
- 1.1.5. **Darbų dokumentai** – Užsakovo dokumentai ir Rangovo dokumentai kartu.
- 1.1.6. **Darbų perdavimo-priėmimo aktas** – dokumentas, kuriuo Rangovas perduoda, o Užsakovas priima užbaigtus Darbus ir kuriuo Šalys patvirtina, kad Darbai yra užbaigti.
- 1.1.7. **Darbų terminai** – Galutinis terminas ir Kritinių taškų terminai kartu.
- 1.1.8. **Kritinio taško terminas** – Grafike nustatytas terminas, per kurį Rangovas turi pradėti ir užbaigti atitinkamą kritinį tašką (darbą).

- 1.1.9. **Galutinis terminas** – Specialiosiose sąlygose nustatytas terminas, kuris pradedamas skaičiuoti nuo Specialiosiose sąlygose nurodyto Darbų pradžios momento. Per Specialiosiose sąlygose nustatytą darbų atlikimo terminą Rangovas turi užbaigti visus Darbus. Kritinio taško (Rekonstrukcijos) terminas sutampa su Galutiniu terminu.
- 1.1.10. **Garantinis terminas** – Specialiosiose sąlygose nurodytas terminas, skaičiuojamas nuo visų Darbų priėmimo dienos (neįskaitytinai).
- 1.1.11. **Grafikas** – Rangovo pagal Pirkimo sąlygų priedą parengtas ir Užsakovui pateiktas Darbų vykdymo tvarkaraštis, kuriame turi būti numatytas Darbų vykdymo eiliškumas ir tarpusavio priklausomybė, laikantis Darbų terminų.
- 1.1.12. **Išlaidos** – visos pagrįstos protingo dydžio tiesioginės išlaidos (išlaidos darbo užmokesčiui, statyvietai, Priemonėms, valstybės rinkliavoms, kitiems mokėjimams tretiesiems asmenims ir pan.) ir pridėtinės išlaidos, kurias Rangovas patyrė arba privalės patirti vykdydamas Sutartį, neįskaitant pelno. Į išlaidas negali būti įskaičiuojamos Rangovo negautos pajamos.
- 1.1.13. **Įrenginiai** – produkcijos gamybos, paslaugų teikimo, energijos (elektros, dujų, šilumos) gamybos, vandens ėmimo, ruošimo, tiekimo ir nuotekų valymo bei kitos ūkinės veiklos technologiniai įrenginiai, reikalingi produkcijai, energijai gaminti, transformuoti, teikti paslaugas ar vykdyti kitą ūkinę veiklą.
- 1.1.14. **Įstatymai** – Lietuvos Respublikoje galiojantys įstatymai ir kiti teisės aktai, įskaitant Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ir Lietuvoje taikomą užsienio teisę.
- 1.1.15. **Medžiagos** – visa tai, kas turi sudaryti Darbus ar jų dalį (išskyrus Įrangą).
- 1.1.16. **Objektas** – statinys, dėl kurio rekonstravimo darbų Šalys sudaro Sutartį.
- 1.1.17. **Papildomi darbai** – darbai, prekės ar paslaugos arba jų kiekiai, kurie nenurodyti Užsakovo užduotyje arba Statinio projekte, tačiau yra tiesiogiai susiję su Darbais arba kitais Rangovo įsipareigojimais pagal Sutartį ir kuriuos būtina papildomai atlikti dėl Užsakovo užduoties reikalavimų arba Statinio projekto sprendinių būtinų pakeitimų (tarp jų – Darbų apimčių pakeitimo), klaidų ar trūkumų Užsakovo dokumentuose taisymo.
- 1.1.18. **Pažyma apie atliktų darbų vertę** – dokumentas, kuriame Rangovas nurodo Darbų, atliktų per ataskaitinį laikotarpį, taip pat atliktų nuo Sutarties įsigaliojimo dienos iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos, bendras vertes ir kurio pagrindu Rangovas prašo Užsakovo sumokėti už Darbus, atliktus per ataskaitinį laikotarpį.
- 1.1.19. **Pradinės sutarties vertė** – Specialiosiose sąlygose nurodyta Sutarties vertė (be PVM). Pradinės sutarties vertė nekinta per visą sutarties vykdymo laikotarpį, išskyrus kai sutarties vertė peržiūrima pagal joje nurodytas Sutarties kainų peržiūros sąlygas.
- 1.1.20. **Prekės** – Statybos produktai, Įrenginiai ir Priemonės kartu, arba bet kurie iš jų atskirai, priklausomai nuo konkrečios Sutarties sąlygos konteksto.
- 1.1.21. **Priemonės** – įrankiai, prietaisai, įranga, tvoros ir kitokios techninės priemonės, statybiniai įrenginiai, mechanizmai ir transporto priemonės (statybinės mašinos, keltuvai, kranai ir pan.), statybos produktai, energijos išteklių ir vanduo bei visi kiti dalykai, reikalingi tam, kad galima būtų vykdyti, užbaigti Statybos darbus ir ištaisyti visus jų defektus, taip pat įgyvendinti kitas Rangovo pareigas pagal Sutartį, tačiau kurie nėra skirti sudaryti Objekto sudėtinę dalį ir jos nesudaro.
- 1.1.22. **Rangovas** – asmuo arba asmenys, kurie Specialiosiose sąlygose yra įvardyti kaip Rangovas, ir jų teisių perėmėjai.
- 1.1.23. **Rangovo dokumentai** – duomenys, brėžiniai, skaičiavimai, modeliai, specifikacijos, Darbo projektas, statybos taisyklės, bandymų vykdymo aprašai, bandymų rezultatų protokolai, naudojimo instrukcijos, išpildomoji dokumentacija, kiti techninės paskirties dokumentai, kurie yra reikalingi Darbų tinkamam vykdymui arba kurie patvirtina Darbų tinkamą įvykdymą, taip pat visi leidimai, sutikimai ir kiti dokumentai, kurie yra būtini Darbų vykdymui bei Statybos užbaigimui ir nepatenka į Užsakovo

dokumentų sąvoką (pvz., leidimai eismo apribojimams, leidimai laikiniems prisijungimams prie inžinerinių tinklų, leidimai laikinų statinių įrengimui, Statybos produktų, Įrenginių ir Priemonių gabenimui ir kt.).

- 1.1.24. **Rangovo pasiūlymas** – tai Rangovo pagal Pirkimo dokumentų reikalavimus pateiktų dokumentų ir duomenų visuma, pavadinta „Tiekėjo pasiūlymu“, kuriuo Rangovas pasiūlė Užsakovui atlikti Darbus ir įvykdyti kitus įsipareigojimus pagal Pirkimo dokumentuose nustatytas sąlygas ir kurį Užsakovas priėmė bei jo pagrindu sudarė šią Sutartį su Rangovu.
- 1.1.25. **Rangovo personalas** – Rangovo atstovas, Specialistai, kiti Rangovo ir Subrangovų darbuotojai, taip pat kiti Rangovo arba Subrangovų pasitelkti fiziniai asmenys, kurie tiesiogiai dalyvauja atliekant Darbus ir įgyvendinant kitas Rangovo teises bei pareigas pagal Sutartį.
- 1.1.26. **Specialiosios sąlygos** – Sutarties 2 skyrius, kuris vadinasi „Sutarties dalykas, Specialiosios sąlygos“ ir kuriame yra nurodytos specialiosios Sutarties sąlygos (tokios kaip Pradinės sutarties vertė, Darbų terminai ir pan.) bei kiti konkretūs duomenys (tokie kaip Šalys, Objektas ir pan.), išvardyti priedai.
- 1.1.27. **Specialistas** – Rangovo darbuotojas, kurio profesine kvalifikacija ir (arba) patirtimi rėmėsi Rangovas tam, kad atitiktų Pirkimo dokumentuose nustatytus kvalifikacijos reikalavimus, ir (arba) į kurio kvalifikaciją atsižvelgė Užsakovas.
- 1.1.28. **Statinio projektas arba Techninis projektas** – visuma Įstatymuose nustatytos sudėties dokumentų, kuriuose pateikiami Statybos darbų sprendiniai (statinio projekto dalys, skaičiavimai, brėžiniai), skirtų statybą leidžiančiam dokumentui (-ams) gauti, statybai vykdyti ir Statybos užbaigimui atlikti ir kuriuos Rangovui pateikia Užsakovas kaip vieną iš Pirkimo dokumentų.
- 1.1.29. **Statybos produktai** – statybos produktai arba jų komplektai, kurie gaminami ir patiekiami į rinką, kad būtų nuolat įmontuoti į statinį arba jo dalis, ir kurių eksploatacinės savybės daro poveikį statinio eksploatacinėms savybėms, susijusioms su esminiais statinių reikalavimais, nustatytais 2011 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamente (ES) Nr. 305/2011, kuriuo nustatomos suderintos statybos produktų rinkodaros sąlygos ir panaikinama Tarybos direktyva 89/106/EEB (Statybos produktų reglamentas), įskaitant įrenginius, prietaisus, įtaisus, įrangą ir sistemas, kuriuos naudojant vykdomi Statybos darbai ir kurie yra skirti sudaryti arba sudaro Objekto sudėtinę dalį (išskyrus Įrenginius ir Priemones).
- 1.1.30. **Statybos užbaigimas** – tai statybos užbaigimo procedūros, vykdomos pagal Įstatymuose numatytas taisykles, siekiant įforminti Statybos užbaigimo aktą.
- 1.1.31. **Statybos užbaigimo aktas** – tai pagal Įstatymus įforminamas (t. y., surašomas ir (ar) išduodamas ir (arba) tvirtinamas) dokumentas, kuris patvirtina Objekto statybos pabaigą (Įstatymuose vadinamas statybos užbaigimo aktu, deklaracija apie statybos užbaigimą arba kitas Įstatymuose numatytas dokumentas).
- 1.1.32. **Subjektas, kurio pajėgumais remiasi Rangovas** – ūkio subjektas, kurio pajėgumais rėmėsi Rangovas tam, kad atitiktų Pirkimo dokumentuose nustatytus kvalifikacijos reikalavimus. Subjektas, kurio pajėgumais remiasi Rangovas ir kuris tiesiogiai prisideda prie Sutarties vykdymo (veikia kaip subrangovas), tuo pačiu yra ir Subrangovas.
- 1.1.33. **Subrangovas** – asmuo, kurį Rangovas numato pasitelkti arba pasitelkia atlikti Darbus, perduodamas jam dalį Sutarties vykdymo, įskaitant subrangovų subrangovus. Statybos produktų ir Įrenginių tiekėjai, kurie pagal Sutartį atlieka Statybos produktų įrengimo ar Įrenginių montavimo darbus, taip pat yra Subrangovai pagal Sutartį.
- 1.1.34. **Sulaikoma suma** – Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio pinigų suma, kuri yra išskaičiuojama iš mokėjimų Rangovui pagal Sutartį, sulaikoma kaip užtikrinimas, kad Rangovas tinkamai užbaigs Darbus, ir sumokama Rangovui įvykus visoms Galutinio atsiskaitymo sąlygoms (kaip apibrėžta 15.2.1 punkte).
- 1.1.35. **Susitarimas** – tai dokumentas, pavadintas „Susitarimu“, kurį Šalys sudaro keisdamos Sutarties sąlygas.

- 1.1.36. **Sutarties kaina** –pagal Sutartį Rangovui mokėtina galutinė bendra suma.
- 1.1.37. **Sutartis** – Rangos sutartis, kurią sudaro Sutarties sąlygos, Specialiosios sąlygos (2 skyrius), priedai ir Susitarimai.
- 1.1.38. **Statinio statybos techninės priežiūros vadovas** – Užsakovo paskirtas asmuo, kuris vadovaudamasis STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ vykdys Darbų techninę priežiūrą.
- 1.1.39. **Šalis/Šalys** – Užsakovas arba Rangovas, kiekvienas atskirai/kartu, priklausomai nuo konteksto.
- 1.1.40. **Užsakovas** – asmuo, kuris Specialiosiose sąlygose yra įvardytas kaip Užsakovas.
- 1.1.41. **Užsakovo dokumentai** – Statinio projektas, procedūrų, leidimų, sutikimų ir kiti dokumentai, išvardytieji Sutarties sąlygų 5.1 punkte, taip pat visa kita Užsakovo turima ir Rangovui pateikta informacija ir dokumentai apie statybvietai ir Darbus.
- 1.1.42. **Užsakovo personalas** – Užsakovo atstovas, kiti Užsakovo darbuotojai, Techninės priežiūros rangovo, Statinio projekto vykdymo priežiūros rangovo (jeigu Užsakovas pasitelkia tokius rangovus) bei Projektuotojo darbuotojai, taip pat kiti fiziniai asmenys, kuriuos Užsakovas (tiesiogiai arba per kitus asmenis) pasitelkia Užsakovo teisių bei pareigų pagal Sutartį įgyvendinimui bei kuriuos Užsakovas raštu įvardija Rangovui kaip Užsakovo personalą.
- 1.1.43. **Valdžios institucijos** – Europos Sąjungos valdžios institucijos, taip pat Lietuvos Respublikos valstybinės, regioninės ir savivaldybių valdžios institucijos (viešojo administravimo subjektai), įskaitant, be kita ko, Europos Sąjungos, Lietuvos Respublikos valstybinės, regioninės arba savivaldybių valdžios institucijų įgaliotuosius valstybės tarnautojus; tuo atveju, kai Sutartyje yra minimi tretieji asmenys, ši sąvoka apima ir Valdžios institucijas.
- 1.1.44. **Veiklų sąrašas** – Darbų grupių žiniaraštis, užpildytas Rangovo siūlomomis Darbų kainomis. Veiklų sąrašas nurodo pagrindines Darbų, kurių apimtis apibrėžta Projekte (jo techninėse specifikacijose, aiškinamuosiuose raštuose, brėžiniuose), veiklas ir joms priskirtinas sumas.
- 1.1.45. **VPI** – Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas.
- 1.1.46. Sutartyje neapibrėžtos sąvokos suprantamos ir aiškinamos taip, kaip jas apibrėžia Įstatymai, galiojantys Sutarties sudarymo metu.
- 1.2. Sutarties aiškinimas**
- 1.2.1. Sutartis turi būti aiškinama pagal Įstatymus.
- 1.2.2. Diena Sutartyje reiškia kalendorinę dieną.
- 1.2.3. Darbo diena Sutartyje reiškia bet kurią dieną, išskyrus šeštadienį, sekmadienį ir švenčių dienas Lietuvoje, nurodytas Lietuvos Respublikos darbo kodekse.
- 1.2.4. Terminai pagal Sutartį yra skaičiuojami metais, mėnesiais, savaitėmis, dienomis. Išimtiniais atvejais terminas gali būti nurodomas kalendorine data.
- 1.2.5. Kvalifikacija, rėmimasis kitų ūkio subjektų pajėgumais, Statybos darbų apimtis, peržiūra suprantami taip, kaip nustatyta VPI ir jį įgyvendinančiuose teisės aktuose.
- 1.2.6. Defektas reiškia Statybos produkto, Įrenginio arba Darbų ydą trūkumą, taisytiną dalyką, įskaitant atvejus, kai kažko yra per mažai arba visai nėra.
- 1.2.7. Informuoti, pranešti, įspėti arba atsakyti reiškia pateikti informaciją, pranešimą, įspėjimą arba atsakymą raštu.
- 1.2.8. Patvirtinti reiškia pateikti patvirtinimą raštu, arba pasirašyti dokumentą be išlygų ar su išlygomis, išskyrus atvejus, kai asmuo, pasirašydamas dokumentą, nurodo, jog atsisako jį patvirtinti.
- 1.3. Dokumentų viršenybė**
- 1.3.1. Sutartį sudarantys dokumentai turi būti suprantami kaip paaiškinantys vienas kitą. Bet kokio Sutartį

sudarančių dokumentų nuostatų neatitikimo ar neaiškumo atveju, toks neatitikimas ar neaiškumas išaiškinamas dokumentus aiškinant šia eilės tvarka:

- Specialiosios sąlygos kartu su priedais turi viršenybę kitų Sutarties sąlygų atžvilgiu;
- Užsakovo Specialiųjų Pirkimo sąlygų 2 priedas „Techninė specifikacija (įskaitant Užsakovo pateiktus techninius paaiškinimus) ir Statinio projektas:
 - (i) techninės specifikacijos
 - (ii) aiškinamieji raštai,
 - (iii) brėžiniai,
 - (iv) sąnaudų kiekių žiniaraščiai.
- Darbo projektas;
- Veiklų sąrašas;
- Rangovo sąmatiniai skaičiavimai su pagrindinėmis techninėmis siūlomų darbų charakteristikomis ir darbų įkainiais;
- Subrangovų sąrašas
- kiti Sutartį sudarantys dokumentai (jeigu yra).

2. SUTARTIES DALYKAS, SPECIALIOSIOS SĄLYGOS

- 2.1. Rangovas įsipareigoja, vadovaudamasis Sutarties sąlygomis, savo rizika per Darbų terminus atlikti ir užbaigti Darbus, perduoti atliktus Darbus Užsakovui ir pašalinti visus jų defektus, taip pat įvykdyti kitus Sutarties reikalavimus už Užsakovo mokamą atlygį.
- 2.2. Šalys, vykdydamos Sutartį, įsipareigoja laikytis visų Sutarties vykdymui taikytinų Įstatymų reikalavimų. Šalis turi teisę reikalauti, kad kita Šalis įvykdytų visus Įstatymų reikalavimus, taikomus Sutarties vykdymui. Nė viena iš Sutarties sąlygų nereiškia ir negali būti aiškinama kaip Užsakovo atsisakymas Įstatymuose numatytų ir Sutartimi nesureguliuotų Užsakovo kitų teisių ir garantijų, susijusių su netinkamu Darbų įvykdymu, Darbų terminų praleidimu arba nepriimtina Darbų ar Objekto kokybe, arba kaip Rangovo atsisakymas Įstatymuose numatytų ir Sutartimi nesureguliuotų Rangovo kitų teisių ir garantijų dėl atlyginimo už Darbus gavimo, Statybos darbų perdavimo ar Darbų terminų pratęsimo.
- 2.3. Rangovas privalo užtikrinti, kad Darbai būtų atliekami rūpestingai, profesionaliai, sąžiningai, protingai, tinkamai, laiku ir kokybiškai, laikantis pagrįstų Užsakovo nurodymų ir nepažeidžiant Rangovo profesinių ir etikos standartų.
- 2.4. Šios Sutarties Specialiosios sąlygos pateikiamos Pirkimo specialiųjų sąlygų 9 priede.

3. RANGOVAS IR KITI SUTARTIES VYKDYMUI PASITELKTI ASMENYS

3.1. Kvalifikacija ir kiti Rangovo pasiūlymu prisiimti įsipareigojimai

- 3.1.1. Rangovas atsako už tai, kad visu Sutarties vykdymo laikotarpiu Rangovas būtų kompetentingas, patikimas ir pajėgus įvykdyti Sutarties reikalavimus, įskaitant Subjektų, kurių pajėgumais remiasi Rangovas, pajėgumus:
 - 3.1.1.1. Turėtų teisę verstis ta veikla, kuri yra reikalinga Sutarčiai įvykdyti;
 - 3.1.1.2. Atitiktų techninio ir profesinio pajėgumo reikalavimus bei kitus tiekėjų kvalifikacijai Pirkimo dokumentuose nustatytus ir Sutarties tinkamam vykdymui būtinus reikalavimus;
 - 3.1.1.3. Užtikrintų nustatytų aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartų arba lygiaverčių aplinkos apsaugos vadybos užtikrinimo priemonių laikymąsi, kaip to reikalaujama Pirkimo dokumentuose, ir turėtų tai patvirtinančius dokumentus. Jeigu Rangovas pats atitinka šį reikalavimą, tačiau pasitelkia Subrangovus nurodytiems darbams atlikti, kuriems yra keliamas šis reikalavimas, tokiu atveju Subrangovai turi laikytis

reikalaujamo aplinkos apsaugos vadybos standarto, atsižvelgiant į jų prisiimamus įsipareigojimus Sutarčiai vykdyti. Įrodymui Rangovas turi pateikti: Rangovo vidaus dokumentą (pvz., įmonės patvirtintą aplinkos apsaugos politiką ar kitus dokumentus) arba su Subrangovu pasirašytą susitarimą, arba kitą dokumentą, kuriame yra aprašyta, kad Subrangovas turi laikytis Rangovo aplinkos apsaugos vadybos standarto tiek kiek jis taikomas atsižvelgiant į Subrangovo prisiimamus įsipareigojimus Sutarčiai vykdyti bei nustatyta Rangovo atsakomybė prižiūrėti, kad Subrangovas vadovautųsi tiekėjo turimu aplinkos apsaugos vadybos standartu;

- 3.1.1.4. Užtikrintų per visą darbų atlikimo laikotarpį aplinkos apsaugos vadybos sistemos sertifikato galiojimą arba kitas lygiavertes aplinkos apsaugos vadybos užtikrinimo priemones. Jei sertifikato galiojimas baigiasi iki darbų atlikimo laikotarpio pabaigos, privaloma pratęsti turimą sertifikatą arba pateikti naują nepriklausomos įstaigos išduotą sertifikatą, ne vėliau kaip sertifikato galiojimo pabaigos arba kitų lygiaverčių priemonių naudojimo galiojimą. Užsakovas turi teisę bet kada, be jokio išankstinio įspėjimo tikrinti, kaip laikomasi šio reikalavimo, įskaitant pareikalauti papildomos informacijos ir (ar) dokumentų. Rangovas, pažeidęs šiame Sutarties punkte numatytą įsipareigojimą, moka Specialiosiose sąlygose nurodytą baudą.
- 3.1.2. Rangovas taip pat atsako už tai, kad Rangovas, Sutartį tiesiogiai vykdančys Subrangovai ir Specialistai atitiktų jiems Įstatymų ir (arba) Pirkimo dokumentų ir Rangovo pasiūlyme nustatytus profesinės kvalifikacijos ir kitus reikalavimus bei turėtų teisę verstis ta veikla, kuriai jie pasitelkiami.
- 3.1.3. Užsakovo prašymu Rangovas privalo nedelsiant, bet ne vėliau nei per 5 darbo dienas, pateikti Užsakovui dokumentus, patvirtinančius, kad Rangovas, Subjektai, kurių pajėgumais remiasi Rangovas, ir kiti Subrangovai bei Specialistai atitinka jiems pagal 3.1.1 ir (arba) 3.1.2 p. taikomus kvalifikacijos bei kitus reikalavimus.
- 3.1.4. Jeigu paaiškėja, kad Rangovas arba Subjektas, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, neatitinka 3.1.1 p. nustatytų reikalavimų, arba Rangovas, Subrangovai ar Specialistai neatitinka 3.1.2 p. nustatytų reikalavimų, Rangovas privalo nedelsdamas sustabdyti atitinkamos Sutarties dalies vykdymą iki kol bus pašalinti tokie neatitikimai. Rangovas privalo pašalinti tokius neatitikimus per protingą ne ilgesnį nei 30 d. terminą. Visais kitais nei 3.1.6 p. numatytasis atvejais Rangovas, nepašalinęs šiame punkte minimų neatitikimų per 30 d. nuo jų paaiškėjimo, privalo sumokėti Užsakovui Specialiosiose sąlygose nurodytą baudą. Ši nuostata nesuteikia teisės Rangovui pakeisti jungtinės veiklos partnerį.
- 3.1.5. Jeigu Rangovas pažeidžia 3.1.4 p. daugiau nei penkis kartus ir jam už kiekvieną pažeidimą yra pritaikyta bauda, tai laikoma esminiu Sutarties pažeidimu. Tokiu atveju Užsakovas įgyja teisę vienašališkai nutraukti Sutartį 23 p. nustatyta tvarka, o Rangovas privalo sumokėti Užsakovui Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio baudą, išskyrus 3.1.6 p. numatytą atvejį.
- 3.1.6. Jeigu pasikeičia Įstatymai, susiję su teise verstis ta veikla, kuri yra reikalinga Sutarčiai įvykdyti, arba su Sutarties vykdymui reikalingais profesinės kvalifikacijos reikalavimais Rangovui, Subjektams, kurių pajėgumais remiasi Rangovas, Subrangovams, Specialistams ar kitam Rangovo personalui, Rangovas atsako už tai, kad būtų nedelsiant įvykdyti Įstatymų reikalavimai. Jeigu Rangovas, Subrangovai ar Rangovo personalas patiria Išlaidų dėl tokių Įstatymų reikalavimų įvykdymo ar dėl Darbų vėlavimo, Užsakovas nekompensuoja tokių Išlaidų.

3.2. Subrangovų pasitelkimas ir keitimas

- 3.2.1. Rangovas turi teisę pasitelkti Subrangovus atlikti bet kurią Darbų dalį laikydamasis šiame skyriuje nustatytos tvarkos. Rangovo pasiūlyme nurodyti Subrangovai gali būti keičiami tik žemiau nustatyta tvarka.
- 3.2.2. Tuo atveju, kai Įstatymai nedraudžia asmeniui tapti Subrangovu Sutarties vykdymo tikslais, Rangovas turi teisę savo nuožiūra pasitelkti Subrangovą sutarties vykdymo metu. Rangovas turi teisę pakeisti tokį Subrangovą kitu Subrangovu bet kuriuo metu ir nepriklausomai nuo to, kokios aplinkybės nulėmė būtinybę pakeisti tokį Subrangovą, išskyrus 3.4 p. aprašytus atvejus, kai keičiamas Subjektas, kurio pajėgumais remiasi Rangovas. Rangovas, norėdamas pakeisti ar įtraukti naujai Subrangovą, Užsakovo prašymu taip pat privalo pateikti Užsakovui dokumentus, įrodančius tokio asmens atitiktį jam

taikomiems reikalavimams pagal 3.1.2 p.

- 3.2.3. Rangovas įsipareigoja pranešti Užsakovui Sutarties sudarymo metu, tačiau ne vėliau nei Sutartis pradėdama vykdyti, žinomų Subrangovų vardus ir pavardes arba pavadinimus, juridinių asmenų kodus, kontaktinius duomenis ir jų atstovus, taip pat kiekvienam Subrangovui perduodamų atlikti Darbų tikslų aprašymą, nurodydamas šiuos duomenis laisvos formos parengtame Subrangovų sąrašė, kurį Rangovas privalo parengti ir pateikti Užsakovui nedelsiant, bet ne vėliau nei per 10 darbo dienų po Sutarties įsigaliojimo.
- 3.2.4. Rangovas privalo nedelsdamas informuoti Užsakovą apie Subrangovų sąrašo pakeitimus visu Sutarties vykdymo metu, kaskart pateikdamas atnaujintą Subrangovų sąrašą su paryškintais pakeitimais.
- 3.2.5. Užsakovas privalo įvertinti Subrangovų sąrašo pakeitimus ir Užsakovo prašymu pateiktus dokumentus per 5 darbo dienas nuo jų gavimo. Tik po to, kai Užsakovas pritaria asmens įtraukimui į Subrangovų sąrašą, toks asmuo tampa Subrangovu ir įsigalioja atitinkamas Subrangovų sąrašo pakeitimas. Toks Užsakovo pritarimas nemažina Rangovo atsakomybės už Subrangovą.
- 3.2.6. Rangovas privalo užtikrinti, kad Subrangovai patys vykdytų jiems priskirtą Darbų dalį, nurodytą Subrangovų sąrašė.
- 3.2.7. Jeigu paaiškėja, kad vykdyt Sutartį dalyvauja Subrangovas, kuris (a) buvo pasitelktas pažeidžiant Sutartyje nustatytą tvarką, (b) neatitinka jam taikomų Pirkimo dokumentuose nustatytų reikalavimų arba (c) yra Subjektas, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, ir vykdo kitokius Darbus, negu jam priskirta Subrangovų sąrašė, Rangovas privalo ne vėliau nei per 1 darbo dieną nušalinti tokį Subrangovą nuo Sutarties vykdymo ir pašalinti iš statyb vietės, o to nepadaręs Rangovas privalo sumokėti Užsakovui Specialiosiose sąlygose nurodytą baudą. Jeigu Rangovas pažeidžia šį punktą daugiau nei penkis kartus ir jam už kiekvieną pažeidimą yra pritaikyta bauda, tai laikoma esminiu Sutarties pažeidimu, dėl kurio Užsakovas įgyja teisę vienašališkai nutraukti Sutartį 23 p. nustatyta tvarka.

3.3. Susitarimai dėl tiesioginio atsiskaitymo su Subrangovais

- 3.3.1. Subrangovai turi teisę pasinaudoti tiesioginio atsiskaitymo galimybe, raštu pateikdami prašymą Užsakovui. Tuo tikslu Užsakovas per 3 darbo dienas nuo Subrangovų sąrašo pateikimo Užsakovui privalo informuoti Subrangovus, nurodytus Subrangovų sąrašė, apie tokią tiesioginio atsiskaitymo galimybę.
- 3.3.2. Jeigu Subrangovas išreiškia norą pasinaudoti tiesioginio atsiskaitymo galimybe, Užsakovas ir Rangovas privalo sudaryti su Subrangovu trišalį susitarimą, kuriame aprašoma tiesioginio atsiskaitymo su subtiekieju tvarka, atsižvelgiant į pirkimo dokumentuose ir subtiekimo sutartyje nustatytus reikalavimus.

3.4. Rangovo, jungtinės veiklos partnerio ir Subjekto, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, pakeitimas

- 3.4.1. Jeigu jungtinės veiklos partneris ar Subjektas, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, nepateikia pagrįstų įrodymų, kad sugebės tinkamai įvykdyti jam tenkančią Sutarties dalį, Rangovas turi teisę pakeisti jungtinės veiklos partnerį ar Subjektą, kurio pajėgumas remiasi, kitu asmeniu kiekvienu atveju, kai jungtinės veiklos partnerio ar Subjekto, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, atžvilgiu egzistuoja kuri nors žemiau išvardinta aplinkybė:
 - 3.4.1.1. jam yra iškelta restruktūrizavimo ar bankroto byla;
 - 3.4.1.2. jam yra inicijuotos ar pradėtos likvidavimo procedūros;
 - 3.4.1.3. jo turtą valdo teismas ar bankroto administratorius;
 - 3.4.1.4. jo veikla yra sustabdyta ar apribota arba jo padėtis pagal šalies, kurioje jis registruotas, teisės aktus yra tokia pati ar panaši, kaip nurodyta aukščiau šiame 3.4.1 p.;
 - 3.4.1.5. jis su kreditoriais yra sudaręs taikos sutartį (jungtinės veiklos partnerio ar Subjekto, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, ir kreditorių susitarimą tęsti tiekėjo veiklą, kai jungtinės veiklos partneris ar Subjektas, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, prisiima tam tikrus įsipareigojimus, o kreditoriai sutinka savo reikalavimus atidėti, sumažinti ar jų atsisakyti);

- 3.4.1.6. jis neatitinka VPI ar kitų teisės aktų nuostatų, kelia grėsmę nacionaliniam saugumui, jam pritaikytos tarptautinės sankcijos.
- 3.4.1.7. egzistuoja bet kokia kita aukščiau nenurodyta objektyvi priežastis dėl, kurios jis nėra pajėgus vykdyti priisiimtus įsipareigojimus (sunki finansinė padėtis, netenka teisės verstis atitinkama veikla ir (arba), neturi darbuotojo, kuris turi teisę atlikti priisiimtus darbus ir pan.).
- 3.4.2. Jeigu jungtinės veiklos partneris ar Subjektas, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, yra keičiamas egzistuojant šioje Sutartyje ar Pirkimo dokumentuose nustatytoms būtinosioms sąlygoms, Rangovas turi teisę pakeisti jungtinės veiklos partnerį ar Subjektą, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, kitu asmeniu, kuris atitinka visus jam pagal Pirkimo dokumentus taikomus reikalavimus, jeigu Užsakovas su tuo sutinka. Tuo tikslu Šalys privalo sudaryti Susitarimą 22 p. nustatyta tvarka. Jeigu keičiamas Subrangovas, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, sudarius Susitarimą, atnaujinamas Subrangovų sąrašas su paryškintais pakeitimais. Toks asmens pakeitimas negali lemti kitų esminių Sutarties pakeitimų ir taip negali būti siekiama išvengti VPI taikymo.
- 3.4.3. Jeigu Rangovas, Rangovo jungtinės veiklos partneris arba Subjektas, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, yra reorganizuojamas (įskaitant jungimą ar skaidymą), atskiriama dalis asmens arba jis pertvarkomas, Rangovas turi teisę pakeisti jungtinės veiklos partnerį ar Subjektą, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, jo teisių ir pareigų perėmėju arba pats Rangovas gali būti pakeistas jo teisių ir pareigų perėmėju, jeigu toks teisių ir pareigų perėmėjas atitinka visus jam pagal Pirkimo dokumentus taikomus reikalavimus. Jeigu keičiamas Subrangovas, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, sudarius Susitarimą, atnaujinamas Subrangovų sąrašas su paryškintais pakeitimais. Tuo tikslu Šalys privalo sudaryti Susitarimą 22 p. nustatyta tvarka. Toks asmens pakeitimas negali lemti kitų esminių Sutarties pakeitimų ir taip negali būti siekiama išvengti VPI taikymo.

3.5. **Specialistai**

- 3.5.1. Jeigu Rangovas pasitelkia Specialistus Sutarties vykdymui, Rangovas privalo nurodyti visus Specialistus Specialistų sąrašė, kuriame nurodomos Specialistų funkcijos atliekant Darbus, Darbų, kuriems vykdyti pasitelkiamas Specialistas, aprašymas. Toks Specialistų sąrašas pridedamas prie Sutarties jos sudarymo metu. Rangovas privalo nedelsdamas informuoti Užsakovą apie Specialistų sąrašė pateiktos informacijos (Specialistų ar jų duomenų) pakeitimus visu Sutarties vykdymo metu, pateikdamas atnaujintą Specialistų sąrašą su paryškintais pakeitimais.
- 3.5.2. Tik Specialistų sąrašė įrašyti Specialistai gali vykdyti tokiems Specialistams priskirtas funkcijas atliekant Darbus ir yra priskiriami Rangovo personalui pagal Sutartį.
- 3.5.3. Rangovas privalo užtikrinti, kad Specialistai, įtraukti į Specialistų sąrašą, patys tiesiogiai vykdytų tokiems Specialistams priskirtas funkcijas atliekant Darbus.
- 3.5.4. Rangovas savo iniciatyva privalo pakeisti Specialistų sąrašė nurodytą Specialistą arba paskirti pavaduojantį Specialistą, kai:
 - 3.5.4.1. Specialistas neatitinka jam pagal Pirkimo dokumentus ir Įstatymus arba Rangovo pasiūlymą taikomų kvalifikacijos arba kitų reikalavimų (jeigu tokie yra nustatyti);
 - 3.5.4.2. Specialistas negali vykdyti savo funkcijų dėl pasibaigusių darbo santykių su Rangovu, dėl atostogų, laikinojo nedarbingumo ar kitų priežasčių.
- 3.5.5. Tuo atveju, kai Rangovas nori arba privalo pakeisti Specialistą arba paskirti laikinai pavaduojantį Specialistą, Rangovas privalo iš anksto apie tai informuoti Užsakovą ir kartu pateikti Užsakovui dokumentus, patvirtinančius tokio asmens kvalifikaciją, jo atitiktį Pirkimo dokumentų bei Įstatymų reikalavimams bei Rangovo pasiūlymui, Specialisto kontaktinius duomenis: vardą, pavardę, el. pašto adresą ir mobilaus telefono numerį, darbdavio pavadinimą ir kodą.
- 3.5.6. Tik po to, kai Užsakovas įsitikina, kad asmuo atitinka jam taikomus reikalavimus, ir apie tai per 5 darbo dienas informuoja Rangovą, toks asmuo gali tapti Specialistu ir Rangovas gali jį įtraukti į Specialistų sąrašą. Jeigu Užsakovas per šiame punkte nustatytą terminą neišsiunčia pranešimo Rangovui, laikoma,

kad Užsakovas pritarė Specialisto įtraukimui į Specialistų sąrašą.

- 3.5.7. Po to, kai Užsakovas pritaria dėl Specialisto įtraukimo į Specialistų sąrašą, Rangovas privalo atnaujinti Specialistų sąrašą ir pateikti jį Užsakovui. Toks Specialistų sąrašo pakeitimas nelaikomas tokiu Sutarties pakeitimu, dėl kurio turi būti sudaromas Susitarimas.
- 3.5.8. Užsakovas, laikydamasis šiame skyriuje nustatytos tvarkos turi teisę inicijuoti Specialisto pakeitimą savo iniciatyva, jeigu Specialistas dirba netinkamai ir nekokybiškai.
- 3.5.9. Jei sutarties vykdymo metu reikės keisti pasiūlyme nurodytą ypatingojo statinio statybos vadovą (kai tai susiję su Sutartyje nurodytų asmenų liga, darbo santykių su jais nutraukimu ir kitomis panašiomis aplinkybėmis), kurio patirtis buvo vertinama konkurso metu ir už ją tiekėjas gavo papildomus balus, tačiau tiekėjas per 1 mėnesį kito lygiaverčio specialisto, turinčio ne mažesnę patirtį, neras, tai bus laikoma esminiu Sutarties sąlygų pažeidimu ir tokiu atveju perkančioji organizacija vienašališkai nutrauks Sutartį.

3.6. Vadovavimas Darbams

- 3.6.1. Iki Darbų pradžios Rangovas privalo paskirti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka atestuotą statybos darbų vadovą, kuris privalo vykdyti pareigas numatytas STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“. Rangovas privalo užtikrinti, kad šis Specialistas pats asmeniškai atliktų atitinkamas vadovavimo funkcijas atliekant Darbus.

4. BENDRADARBIAVIMAS

4.1. Šalių bendradarbiavimo pareiga

- 4.1.1. Vykdydamos Sutartį, Šalys privalo maksimaliai bendradarbiauti ir operatyviai keisti informacija, taip pat pateikti viena kitai operatyvius rašytinius pranešimus apie tai, kad atsirado ar egzistuoja bet koks įvykis, sąlyga ar aplinkybė, kuri gali paveikti Sutartį ar lemti jos pažeidimą.
- 4.1.2. Rangovas atsako už tai, kad Subrangovai, Subjektai, kurių pajėgumais remiasi Rangovas, ir Rangovo personalas bendradarbiautų su Užsakovo personalu. Užsakovas taip pat turi užtikrinti, kad jo personalas bendradarbiautų su Rangovu ir jo pasitelkiamais Subrangovais bei Specialistais.
- 4.1.3. Tais atvejais, kai privalo būti, bet nėra paskirtas Techninis prižiūrėtojas ir dėl to nevykdomos jo funkcijos, Rangovas įgyja teisę reikalauti, kad tokia pat trukme, kiek dėl šios priežasties faktiškai vėluoja Darbai, būtų pratęsti Darbų terminai, tačiau tik tokiu atveju, kuris numatytas Specialiųjų sutarties sąlygų 12.4 punkte. Tuo tikslu Šalys privalo sudaryti Susitarimą 22 p. nustatyta tvarka ir jame numatyti Darbų terminų pratęsimą. Tais atvejais, kai nėra privaloma paskirti Techninį prižiūrėtoją ir jis nepaskirtas, jam Sutartyje priskirtas funkcijas privalo atlikti pats Užsakovas.
- 4.1.4. Rangovas įsipareigoja užtikrinti, kad Rangovo personalas (įskaitant pasitelktus Darbo projekto rengėjus) Užsakovo prašymu dalyvautų susirinkimuose ir diskusijose su Užsakovo personalu projektavimo, projektinių sprendinių, jų klaidų, defektų taisymo, projektinių sprendinių įgyvendinimo klausimais, taip pat Darbų ar Objekto defektų šalinimo klausimais iki Garantinių terminų pabaigos.
- 4.1.5. Jeigu Rangovas susiduria su Sutarties vykdymo kliūtimis, jis turi ne vėliau kaip per 2 darbo dienas, įspėti Užsakovą apie tokias kliūtis ir imtis visų nuo jo priklausančių protingų priemonių toms kliūtims pašalinti. Jeigu Rangovas nėra atsakingas dėl tokių kliūčių atsiradimo arba už jų pašalinimą, Šalys gali 22 p. nustatyta tvarka sudaryti Susitarimą, kuriuo gali būti pratęsti Darbų terminai, jei tokia galimybė numatyta Specialiųjų sutarties sąlygų 12.4 punkte, ir tiek, kiek dėl kliūčių šalinimo faktiškai vėluos Darbai.
- 4.1.6. Jeigu Rangovas vėluoja informuoti Užsakovą apie Sutarties vykdymo kliūtis, Rangovas praranda teisę reikalauti pratęsti Darbų terminus.

4.2. Šalių atstovai

- 4.2.1. Kiekviena iš Šalių Sutarties sudarymo metu privalo paskirti savo atstovą, atsakingą už Sutarties vykdymą, ir nurodyti jų kontaktinius duomenis Specialiosiose sąlygose.

- 4.2.2. Kai Šalis nori atšaukti paskirtą atstovą ir paskirti kitą asmenį savo atstovu arba nori paskirti kitą asmenį laikinai vykdyti savo atstovo funkcijas atstovo laikino negalėjimo vykdyti darbo funkcijas laikotarpiu, Šalis privalo iš anksto apie tai informuoti kitą Šalį ir pateikti kitai Šaliai tokio asmens kontaktinius duomenis.

5. DARBŲ DOKUMENTAI

5.1. Užsakovo dokumentai

- 5.1.1. Užsakovas privalo pateikti Rangovui visus Užsakovo dokumentus, reikalingus Sutarties vykdymui. Užsakovas privalo pateikti Rangovui Sutartyje nurodytus Užsakovo dokumentus per 10 darbo dienų po Sutarties įsigaliojimo dienos. Jeigu Rangovui yra reikalingi Užsakovo dokumentų vertimai, Rangovas privalo tuo pasirūpinti savo sąskaita.
- 5.1.2. Jeigu Įstatymai nustato Užsakovo pareigą gauti konkretų dokumentą arba atlikti konkrečią procedūrą, bet Pirkimo dokumentuose arba Užsakovo užduotyje arba Specialiosiose sąlygose yra nurodyta, kad tokį dokumentą privalo gauti arba procedūrą privalo atlikti Rangovas, tuomet už tokio dokumento gavimą ar procedūros atlikimą atsako bei susijusias išlaidas prisiima Rangovas ir toks dokumentas ar tokios procedūros dokumentai yra priskiriami Rangovo dokumentams.

5.2. Rangovo dokumentai

- 5.2.1. Rangovas privalo parengti arba gauti visus Rangovo dokumentus.
- 5.2.2. Visi Rangovo dokumentai turi būti parengti lietuvių kalba.
- 5.2.3. Rangovas privalo per 7 dienas po Sutarties įsigaliojimo Užsakovui pateikti Lokalines sąmatas.
- 5.2.4. Rangovas sutarties vykdymo metu privalo informuoti Užsakovą ne vėliau kaip prieš 30 kalendorinių dienų dėl planuojamo Grafiko pasikeitimo. Rangovas negali vykdyti Darbų neturėdamas su Užsakovu suderinto Grafiko, kuriuo vadovaujantis turi būti vykdomi tie Darbai. Už kiekvieną šio punkto pažeidimą Rangovas privalo sumokėti Užsakovui Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio baudą.
- 5.2.5. Rangovas privalo saugoti visus Rangovo dokumentus iki tol, kol juos perduoda Užsakovui. Rangovas privalo Užsakovo reikalavimu ir per Užsakovo nurodytą terminą parodyti Rangovo turimus Rangovo dokumentus Užsakovo personalui arba Valdžios institucijoms. Rangovas, praradęs Rangovo dokumentus, privalo juos atkurti, taip pat atlikti statinių tyrimus bei atidengti paslėptus Statybos darbus, jei to reikia, siekiant atkurti prarastus dokumentus.

5.3. Darbo projektas

- 5.3.1. Rangovas sutarties vykdymo metu turi pareigą parengti Darbo projektą, tuo tikslu Rangovas privalo:
- 5.3.1.1. Atlikti tyrimus, jeigu toks reikalavimas yra nustatytas Įstatymuose ar Statinio projekte;
- 5.3.1.2. Raštu informuoti Užsakovą ir Projektuotoją apie Statinio projekto klaidas, kurias Rangovas pastebėjo rengdamas Darbo projektą;
- 5.3.1.3. Parengti Darbo projektą;
- 5.3.1.4. Pataisyti Darbo projektą pagal Užsakovo pastabas ir projekto ekspertizės išvadas, jeigu tokia ekspertizė buvo atlikta;
- 5.3.1.5. Perduoti Darbo projektą Užsakovui;
- 5.3.1.6. Padaryti reikiamus Darbo projekto sprendinių keitimus, papildymus ar taisymus prieš atlikdamas atitinkamus Statybos darbus;
- 5.3.1.7. Užbaigus Statybos darbus, pateikti Užsakovui galutinę Darbo projekto ar jo dokumentų laidą, kurią visiškai atitinka atlikti Statybos darbai.
- 5.3.2. Rangovas atsako už tai, kad:
- 5.3.2.1. Rangovas arba jo pasitelktas Subrangovas turėtų teisę rengti Darbo projektą ir turėtų ne žemesnę, nei

nustatytoji Pirkimo dokumentuose ir (ar) Rangovo pasiūlyme, patirtį (jeigu tokie reikalavimai buvo keliami) ir galimybes parengti Darbo projektą;

- 5.3.2.2. Darbo projekto rengėjai – architektai, inžinieriai arba kiti fiziniai asmenys turėtų Įstatymų reikalaujamus kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus;
- 5.3.2.3. Darbo projekte būtų laikomasi aplinkos apsaugos kriterijų pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro patvirtinto 2011 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. D1-508 patvirtinto Aplinkos apsaugos kriterijų taikymo, vykdamas žaliuosius pirkimus, tvarkos aprašo 2 priedo 15.1 p.
- 5.3.2.4. Darbo projektą tinkamai pasirašytų projekto vadovai ir atitinkamų projekto dalių vadovai, turintys Įstatymų reikalaujamus kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus;
- 5.3.2.5. Darbo projekto vadovai, projekto dalių vadovai ir projekto rengėjai vykdytų Užsakovo nurodyto Statinio projekto vadovo teisėtus reikalavimus.
- 5.3.3. Rangovas, padaręs 5.3.2 p. pažeidimą ir jo neištaisęs per 10 darbo dienų nuo Užsakovo įspėjimo išsiuntimo dienos, privalo mokėti Užsakovui Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio baudą. Daugiau nei trys 5.3.2 p. pažeidimai, už kuriuos visus Rangovui pritaikytos baudos, laikomi esminiu Sutarties pažeidimu, dėl kurio Užsakovas įgyja teisę vienašališkai nutraukti Sutartį 23.2 p. nustatyta tvarka.
- 5.3.4. Rangovas privalo parengti Darbo projektą vadovaudamasis Įstatymais, Technine specifikacija, Statinio projektu, Rangovo pasiūlymu, Rangovo pasirinktais Statybos darbų vykdymo metodais ir technologijomis, Statybos produktų, Įrenginių ir Priemonių gamintojų ar tiekėjų instrukcijomis.
- 5.3.5. Rangovas privalo parengti visus dokumentus, brėžinius ir duomenis, reikalingus tam, kad Užsakovas patvirtintų Darbo projektą.
- 5.3.6. Jeigu Rangovas, rengdamas Darbo projektą, nori pakeisti neesminius Statinio projekto sprendinius (t. y., kitus nei esminiai Statinio projekto sprendiniai, kurių sąvoka nustatyta Lietuvos Respublikos statybos įstatyme), Rangovas privalo gauti Užsakovo pritarimą ir Užsakovo vardu kreiptis į Projektuotoją bei gauti Projektuotojo, Statinio projekto vadovo pritarimą tokiems pakeitimams. Šalys turi sudaryti Susitarimą 22 p. nustatyta tvarka dėl Rangovo siūlomų ir Užsakovui priimtinių Statinio projekto sprendinių pakeitimo. Jeigu tokių pakeitimų įgyvendinimas turi įtakos Sutarties kainai (atpigina arba pabrangina Statybos darbus) ir (arba) Darbų terminams (patrumpina arba pailgina Statybos darbų atlikimą), Šalys turi Susitarime papildomai susitarti dėl Sutarties kainos (pagal 14.6 p. sąlygas) ir (arba) Darbų terminų (pagal 11.2 p. sąlygas) pakeitimo. Rangovas turi teisę pakeisti Statinio projekto sprendinius Šalių sutartu būdu tik po to, kai Šalys sudaro tokį Susitarimą.

5.4. Statinio informacinis modeliavimas

- 5.4.1. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 8 d. nutarimo Nr. 1061 „Dėl statinio informacinio modeliavimo metodų taikymo atvejų nustatymo“ (aktuali redakcija nuo 2024-11-01) 4.3 punktu, kriterijai dėl statinio informacinio modeliavimo metodų taikymo (BIM) nėra taikomi, kadangi perkami statybos darbai, kuomet statinio projektas buvo parengtas netaikant statinio informacinio modeliavimo metodų.

5.5. Išpildomoji dokumentacija

- 5.5.1. Rangovas privalo parengti ir nuolat atnaujinti visų Statybos darbų išpildomąją dokumentaciją, kurioje turi būti fiksuojamas Statybos darbų įvykdymas, parodomos tikslios visų Statybos darbų ir Įrenginių vietos, matmenys, atskaitos duomenys ir kita pagal Įstatymus arba Sutartį reikalinga informacija. Rangovas privalo saugoti išpildomąją dokumentaciją statybvietėje ir perduoti ją Užsakovui prieš perduodamas Darbus.
- 5.5.2. Rangovas įsipareigoja pateikti statinio Darbo projekto pagrindu parengtą pastatytos aplinkos (statinio, jo sudedamųjų dalių ir priklausinių) išpildomąją techninę dokumentaciją redaguojamais formatais (.ifc, .dgn, .rvt, .pln, .dwg, .db1, .xlsx, .doc, .xml ar kt.). Išpildomoji techninė dokumentacija turi apimti statinio inžinerinių, architektūrinių, ekonominių ir kitų sprendimų sudėtį numatytą Darbo projekte,

projekto įgyvendinimo metu atliktų inžinerinių tyrinėjimų medžiagoje (geologinių, topografinių, akustinių, energetinių ir kt.), statybos technologinių aspektų, paslėptų darbų ir atliktų bandymų fiksavimo dokumentacijoje (pvz. elektroniniame statybos darbų žurnale). Pateikiami duomenys turi būti tvarkingi.

5.6. Naudojimo instrukcijos

5.6.1. Rangovo pateikiamos eksploatacijos ir priežiūros instrukcijos turi būti pakankamai išsamios, kad Užsakovas galėtų naudoti, prižiūrėti, išmontuoti, perrinkti, suderinti ir pataisyti Įrangą. Instrukcijose turi būti aprašyta visa mechaninė ir elektrinė įranga, tiekta arba įrengta pagal šią Sutartį. Kartu turi būti pateikti minėtos įrangos techniniai pasai, sertifikatai ir kiti būtini dokumentai.

5.7. Klaidos Darbų dokumentuose

5.7.1. Šalys, pastebėjusios klaidas ar trūkumus Darbų dokumentuose, privalo nedelsdamos apie tai informuoti viena kitą. Šalys turi šią pareigą per visą Sutarties galiojimo laiką ir iki Rangovas įvykdys visus garantinius įsipareigojimus pagal Sutartį.

5.7.2. Rangovas negali reikšti Užsakovui pretenzijų dėl tokių klaidų ar trūkumų Užsakovo dokumentuose:

5.7.2.1. kurias Rangovas pastebėjo, rengdamas Darbo projektą, jeigu Rangovas neinformavo Užsakovo apie tokias klaidas ir trūkumus Darbo projekto rengimo metu iki tame Darbo projekte numatytų Statybos darbų vykdymo pradžios;

5.7.2.2. jeigu Rangovui paaiškėja, kad Užsakovo dokumentai yra netinkami ar blogos kokybės, bet Rangovas pažeidžia 6.3.16. p. (įspėti Užsakovą ir sustabdyti atitinkamus Statybos darbus) ir dėl to taikomas 6.3.18 p. (Rangovui atitenka atsakomybė už atsiradusius defektus).

5.7.3. Jeigu nustatomos klaidos ar trūkumai Užsakovo pateiktuose dokumentuose, Užsakovas privalo organizuoti klaidų ar trūkumų ištaisymą, jeigu tai yra privaloma pagal Įstatymus arba būtina tam, kad būtų galima įvykdyti Sutartį.

5.7.4. Jeigu dėl klaidų ar trūkumų Užsakovo dokumentuose reikia perdaryti Darbo projektą ir (arba) Darbus, arba atlikti Papildomus darbus, arba atsisakyti dalies Darbų, Šalys privalo sudaryti Susitarimą 22 p. nustatyta tvarka, kuriame Šalys privalo numatyti Darbų terminų pratęsimą tokiu laikotarpiu, kiek dėl Darbo projekto ir (arba) Darbų perdarymo ar Papildomų darbų, ar Atsisakomų darbų faktiškai vėluoja Darbai, sumokėti Rangovui už Papildomus darbus pagal 14.6 p. atimant Atsisakomų darbų kainą. Ši nuostata netaikoma 5.7.2 p. numatytais atvejais.

5.7.5. Jeigu Rangovas objektyviai negali vykdyti Darbų ar jų dalies tol, kol nėra ištaisyta Užsakovo dokumento klaida ar trūkumas, ir dėl to Darbai vėluoja, Rangovas įgyja teisę reikalauti, kad tokia pat trukme, kiek faktiškai vėluoja Darbai, būtų pratęsti Darbų terminai. Tuo tikslu Šalys privalo sudaryti Susitarimą 22 p. nustatyta tvarka.

5.7.6. 5.7.2 p. numatytais atvejais Rangovas privalo savo sąskaita perdaryti Darbo projektą. Tokiu atveju Rangovui tenka atsakomybė už Darbų vėlavimą.

5.7.7. Už klaidas ir trūkumus Rangovo dokumentuose atsako Rangovas, išskyrus atvejus, jeigu tokias klaidas ar trūkumus lėmė klaidos ar trūkumai Užsakovo dokumentuose ir Rangovas tinkamai pagal Sutarties sąlygas laiku informavo Užsakovą apie tokias klaidas ir trūkumus. Tai, jog Užsakovo personalas peržiūrėjo, suderino ar patvirtino Rangovo dokumentus, nepašalina ir nesumažina Rangovo atsakomybės už tų dokumentų klaidas ir trūkumus.

5.8. Darbų dokumentų pakeitimai

5.8.1. Užsakovas turi teisę daryti pakeitimus Užsakovo dokumentuose, dėl kurių reikia atlikti Papildomus darbus arba nedaryti Atsisakomų darbų, su sąlyga, kad nepakeičia Statybos darbų pobūdžio, tuo atveju, jeigu po Sutarties sudarymo atsiranda arba tampa žinoma kuri nors iš šių aplinkybių:

5.8.1.1. paaiškėja klaidų arba trūkumų Užsakovo dokumentuose arba Užsakovo dokumentų neatitikimų faktinei situacijai statybvietyje ir tokius Užsakovo dokumentus yra būtina ištaisyti tam, kad būtų galima vykdyti

Statybos darbus;

- 5.8.1.2. reikia pakeisti Statinio projekto sprendinius dėl to, kad rinkoje nebetiekiami juos atitinkantys Statybos produktai ar Įrenginiai;
- 5.8.1.3. Užsakovui reikia pakeisti Statinio projekto sprendinius dėl to, kad jie kertasi arba nedera su kitų Užsakovo ar trečiųjų asmenų vykdomų projektų sprendiniais, arba dėl to, jog Užsakovas siekia įgyvendinti pasikeitusius Įstatymų reikalavimus, arba dėl to, jog išnyko Užsakovo poreikis Atsisakomiems darbams (Atsisakomi darbai tapo nebereikalingi Užsakovui);
- 5.8.1.4. paaiškėja, kad dėl Sutarties kainos indeksavimo pagal 14.4 p. „Sutarties kainos perskaičiavimas dėl kainų lygio pokyčio“, būtinųjų Papildomų darbų pirkimo Užsakovas tampa finansiškai nepajėgus finansuoti visų Darbų įvykdymą ir dėl to Užsakovui reikia pakeisti Statinio projekto sprendinius arba Techninę specifikaciją;
- 5.8.2. jeigu Rangovo įvykdytų darbų faktinis kiekis skiriasi nuo nurodyto perkamo kiekio (nurodyto techniniame projekte), laikoma, kad šie didesni ar mažesni darbų kiekiai buvo įskaičiuoti į mokėtiną pagal sutartį kainą, t. y. nepriklausomai nuo faktinio atliktų darbų kiekio sutarties kaina negali būti keičiama. Taikant šį metodą, jei nesikeičia darbų apimtys, didesni atliktų darbų kiekiai nelaikomi papildomais darbais, o mažesni – atsisakomais darbais. Užsakovas už visą pirkimo dokumentuose ir sutartyje numatytą pirkimo objektą sumoka Rangovo pasiūlyme nurodytą kainą, jeigu faktinis ir pirkimo dokumentuose bei sutartyje Užsakovo nurodytų darbų kiekis (skaičiuojant pinigine verte) nesiskiria daugiau kaip 15 procentų, skaičiuojant nuo pradinės Sutarties vertės;
- 5.8.3. jeigu vadovaujantis 5.8.1 p., keičiamas Statinio projektas arba kiti Užsakovo dokumentai dėl priežasčių, už kurias neatsako Rangovas, Šalys privalo sudaryti Susitarimą 22 p. nustatyta tvarka ir susitarti dėl tokių pakeitimų sąlygoto Papildomų darbų apmokėjimo bei Atsisakomų darbų pagal 14.6 p. Jeigu dėl tokio Užsakovo dokumentų pakeitimo reikia peržiūrėti ir pakeisti (pratęsti arba sutrumpinti) Darbų terminus, Susitarime nurodomi pakeistieji Darbų terminai;
- 5.8.4. jeigu rinkoje nebetiekiami Rangovo pasiūlyme nurodyti Statybos produktai ar Įrenginiai ir dėl to juos reikia pakeisti kitais juos atitinkančiais Statybos produktais ar Įrenginiais, Šalys privalo sudaryti Susitarimą 22 p. nustatyta tvarka;
- 5.8.5. jeigu Statinio projektas arba kiti Užsakovo dokumentai keičiami 5.8.4 p. numatytu atveju, Rangovui tenka visi tokių pakeitimų padarymo ir įgyvendinimo kaštai ir atsakomybė už Darbų vėlavimą, numatyta 11.3. p.

5.9. Rangovo dokumentų derinimas ir tvirtinimas

- 5.9.1. Rangovas privalo pateikti Užsakovui suderinti arba patvirtinti Rangovo dokumentus, kurie yra įvardyti Įstatymuose Techninėje specifikacijoje, Techniniame projekte arba Specialiosiose sąlygose, taip pat visus tuos Rangovo dokumentus, kuriuos pagal Sutartį Rangovas privalo perduoti Užsakovui.
- 5.9.2. Tuo atveju, kai Rangovo dokumentus pagal Įstatymus turi suderinti arba patvirtinti Projektuotojas (ar Statinio projekto vadovas) arba Techninis prižiūrėtojas, Rangovas privalo Rangovo dokumentus pateikti jiems tiesiogiai, su kopija Užsakovo atstovui.
- 5.9.3. Jeigu Užsakovas atmeta pateiktą Rangovo Darbo projektą, Rangovas privalo savo sąskaita pataisyti tokį dokumentą pagal Užsakovo pastabas ir pakartotinai jį pateikti Užsakovui peržiūrėti ir patvirtinti.
- 5.9.4. Joks Užsakovo ar Užsakovo personalo patvirtinimas ar pritarimas Rangovo dokumentams nesumažina Rangovo atsakomybės už tuos Rangovo dokumentus.
- 5.9.5. Po to, kai Užsakovas patvirtina Rangovo dokumentą, Rangovas privalo per 5 dienas, pateikti Užsakovui Rangovo Darbo projekto pasirašytą galutinę versiją skaitmeniniu formatu, o Įstatymuose nurodytais atvejais – ir popierinę versiją keturiais egzemplioriais.

5.10. Intelektinės nuosavybės teisės

- 5.10.1. Šalis, kuri pateikia kitai Šaliai Darbų projektą, atsako už tai, kad bet kokio intelektualinės nuosavybės objekto panaudojimas pagal Sutartį nepažeis intelektualinės nuosavybės teisių (autorių teisių, patentų, dizaino, prekių ženklų, juridinių asmenų pavadinimų), taip pat komercinių paslapčių.
- 5.10.2. Rangovas privalo užtikrinti, kad Rangovas įgis reikiamas intelektualinės nuosavybės teises iš Rangovo dokumentų autorių tam, kad galėtų tinkamai įvykdyti savo įsipareigojimus pagal Sutartį.
- 5.10.3. Rangovas turi teisę naudoti Užsakovo dokumentus tik Sutartyje numatytais tikslais ir nepažeisdamas Užsakovo bei trečiųjų asmenų intelektualinės nuosavybės teisių.
- 5.10.4. Rangovas suteikia Užsakovui neatšaukiamą, neterminuotą, perleidžiamą, neišimtinę neatlygintą licenciją naudotis visomis turtinėmis autorių teisėmis ir visomis kitomis intelektualinės nuosavybės teisėmis į Rangovo dokumentus (įskaitant nebaigtus dokumentus) ir kitus intelektualinės nuosavybės teisės objektus, susijusius, panaudotus ir (ar) įtrauktus į Rangovo dokumentus ar būtinus jų panaudojimui pagal paskirtį, įskaitant atgaminti, išleisti, versti, naudoti, keisti ir kitaip perdirbti, pabaigti nebaigtus, platinti ir viešinti Rangovo dokumentus tiek, kiek tai yra reikalinga Sutarties vykdymui, Objekto sukūrimui, naudojimui, remontavimui, rekonstravimui, perdarymui, paskirties keitimui ar kitokiam pakeitimui, taip pat Objekto griovimui (toliau – **Licencija**). Licencija taip pat suteikia teisę suteikti sublicencijas. Laikoma, kad Licencija yra suteikta Užsakovui nuo kiekvieno tokio intelektualinės nuosavybės teisių objekto perdavimo Užsakovui momento, įskaitant nebaigtų dokumentų perdavimą pagal 23.5.3.1 p.
- 5.10.5. Jeigu tretieji asmenys (įskaitant Rangovo personalą ar buvusį Rangovo personalą) pareikštų pretenzijų ar reikalavimų Užsakovui dėl to, kad Užsakovas, tinkamai naudodamasis Licencija, pažeidžia jų intelektualinės nuosavybės teises, Rangovas privalo savo sąskaita ir rizika Užsakovo vardu apginti Užsakovą nuo tokių pretenzijų bei reikalavimų, atlyginti visas Užsakovo patirtas išlaidas ir užtikrinti, kad Užsakovas galėtų nevaržomai naudotis Licencija.

6. STATYBOS DARBŲ VYKDYMAS

6.1. Statybviētė

- 6.1.1. Užsakovas privalo perduoti Rangovui Statybviētę ir jos valdymo teisę per 7 kalendorines dienas po Sutarties įsigaliojimo.
- 6.1.2. Jeigu Užsakovas vėluoja perduoti Rangovui statybviētę ne dėl Rangovo kaltės, Rangovas įgyja teisę reikalauti, kad tokia pat trukme, kiek dėl Užsakovo vėlavimo perduoti statybviētę faktiškai vėluoja Darbai, būtų pratęsti Darbų terminai. Tuo tikslu Šalys privalo sudaryti Susitarimą 22 p. nustatyta tvarka.
- 6.1.3. Rangovas privalo statybviētę įrengti pagal Įstatymų, Statinio projekto ir Techninės specifikacijos reikalavimus, aptverti, įrengti statybviētės apsaugos bei patekimo į statybviētę kontrolės priemonės, įrengti lauko statybviētės apšvietimą tamsiuoju paros metu ir stebėjimo priemonės, įrengti tinkamas sandėliavimo vietas Prekėms, darbo vietas ir privažiavimo kelius statybviētėje arba į statybviētę, kurie yra reikalingi Statybos darbų vykdymui, ir juos prižiūrėti pagal Įstatymų, Specialiųjų sąlygų ir (arba) Užsakovo užduoties ir (arba) Statinio projekto reikalavimus, o jeigu tokie reikalavimai nenustatyti, – pagal Rangovo įprastai taikomus reikalavimus. Rangovas atsako už statybviētės (darbo vietų, sandėliavimo vietų) ženklavinimą ir būtinų atitvarų įrengimą, taip pat už personalo ir (arba) techninių priemonių statybviētei apsaugoti parūpinimą.
- 6.1.4. Rangovas privalo Įstatymų ir Specialiųjų sąlygų nustatytais atvejais prie statybviētės įrengti stendą apie Statybos darbus, atitinkantį Įstatymų ir kitus Užsakovo reikalavimus. Jeigu Darbai visa apimtimi arba iš dalies yra finansuojami Europos Sąjungos (toliau – ES) lėšomis, stendo įrengimas turi atitikti ES viešinimui keliamus reikalavimus.
- 6.1.5. Rangovas atsako už statybviētės ir joje esančio turto (įskaitant Prekes) apsaugą, saugos ir tvarkos statybviētėje palaikymą. Už kiekvieną statybviētės ir joje esančio turto apsaugos reikalavimų pažeidimą, kuris įvyko dėl Rangovo įsipareigojimų nevykdymo, Rangovas privalo sumokėti Užsakovui Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio baudą.
- 6.1.6. Rangovas atsako už tai, kad Darbų vykdymas ir Rangovo personalo veikla nepadarėtų žalos statybviētėje

esantiems statiniams, įrenginiams, inžineriniams tinklams, susisiekimui komunikacijoms, LITNET infrastruktūrai ir kitiems daiktams. Užsakovo užduotis gali nustatyti reikalavimus Rangovui, susijusius su Užsakovo veiklos užtikrinimu Darbų vykdymo metu, be kita ko, Užsakovo klientų (lankytojų) saugos užtikrinimo ir srautų valdymo reikalavimus, Užsakovo transporto priemonių ir kitos technikos sudėjimo į statybvietai tvarką ir sąlygas ir kt. Atsižvelgiant į LITNET infrastruktūros veikimą šiame pastate, atliekant Darbus būtina užtikrinti tinklo paslaugų nepertraukiamumą, kiek tai priklauso nuo Rangovo ir tinklo veikimo užtikrinamumo Darbų metu, ir išvengti bet kokios rizikos, galinčios turėti įtakos sistemos stabilumui ar saugumui. Jeigu planuojami Darbai gali kelti tiesioginę ar netiesioginę grėsmę LITNET veiklai, Rangovas privalo iš anksto informuoti Užsakovą ir vykdyti darbus tik gavęs rašytinį Statytojo leidimą. Esant būtinybei, Rangovas privalo numatyti ir užtikrinti tinkamos apsaugos ar laikinos infrastruktūros sprendimų priemones visos Sutarties vykdymo metu.

- 6.1.7. Vykdydamas Statybos darbus Rangovas privalo nurodytose vietose tvarkingai laikyti ar sandėliuoti Statybos produktus, Įrenginius ir Priemones, o nereikalingus ar perteklinius jų kiekius nedelsdamas pašalinti iš saugojimo vietos. Rangovas privalo iš statybvietai pašalinti statybines ir kitokias atliekas, teršalus ir kitokias aplinkai pavojingas medžiagas, kurios gali susidaryti vykdant Statybos darbus, bei tinkamai pildyti tokių atliekų ir medžiagų apskaitos ir sutvarkymo dokumentaciją. Statinio statybos metu susidariusios statybinės atliekos turi būti išvežamos antriniam panaudojimui arba utilizavimui laikantis teisės aktų reikalavimų. Rangovas bet kuriuo metu Užsakovui pareikalavus privalo pateikti pažymą apie visas išvežamų atliekų kiekius ir rūšis.
- 6.1.8. Užbaigęs Statybos darbus arba Sutarties nutraukimo atveju, Rangovas privalo sutvarkyti ir išvalyti statybvietai, pašalinti iš jos viską, kas nėra Statybos darbų rezultatai, taip pat sutvarkyti ir išvalyti Objektą. Tol, kol Rangovas neįvykdo šios sąlygos, Užsakovas turi teisę atsisakyti priimti statybvietai.
- 6.1.9. Rangovas privalo grąžinti Užsakovui statybvietai pagal statybvietai perdavimo-priėmimo aktą tuo pačiu metu, kai Rangovas perduoda Užsakovui visus Darbus pagal Darbų perdavimo-priėmimo aktą.

6.2. Trečiųjų asmenų veikla statybvietai

- 6.2.1. Rangovas privalo į statybvietai leisti patekti ir joje būti tik Rangovo personalui ir Užsakovo personalui ir institucijoms turinčioms teisę atlikti patikrinimus ir tik vadovaudamasis Įstatymuose bei Sutartyje nustatytais reikalavimais dėl asmenų, kurie gali būti statybvietai, bei jų identifikavimo. Užsakovas paveda Rangovui ir jį įgalioja paties Rangovo sąskaita ir rizika nustatyti ir vykdyti statybvietai esančių asmenų identifikavimo, atvykimo į statybvietai, buvimo joje ir išvykimo iš jos registravimo bei kontrolės tvarką, jeigu Užsakovo užduotyje nenurodyta kitaip. Rangovas atsako už statybvietai apsaugą nuo neteisėto pašalinių asmenų patekimo.
- 6.2.2. Rangovas privalo užtikrinti, kad statybvietai statybos darbus atliekantys asmenys turėtų Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka suformuotą skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kodą (toliau – statybininko ID kodą) (ar analogišką identifikacijos kodą), o asmenys, kurie statybvietai atlieka ne su statybos darbais susijusią veiklą, – jų identifikavimo priemonę, taip pat teikti Skaidriai dirbančiojo tapatybės identifikavimo informacinės sistemos tvarkytojui duomenis apie statybininko ID kodo turėtojo darbdavį ir statybininko ID kodo turėtoją. Rangovas įsipareigoja užtikrinti, kad statybos darbų neatliktų asmenys, neturintys statybininko ID kodo ir (ar) nepateikę atitinkamų duomenų Skaidriai dirbančiojo tapatybės identifikavimo informacinės sistemos tvarkytojui¹.
- 6.2.3. Jei paaiškėja, jog Rangovas leido statybos darbus vykdančioms darbuotojams ar paslaugų teikėjams, kurie neturi statybininko ID kodo ar nepranešę atitinkamų duomenų Skaidriai dirbančiojo tapatybės identifikavimo informacinės sistemos tvarkytojui patekti statybvietai ar atlikti statybos darbus, Rangovas

¹ Detali informacija apie Skaidriai dirbančiojo tapatybės identifikavimo informacinės sistemos tvarkytoją ir naudojamus užšifruotus duomenis daugiau informacijos galima rasti čia: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/06672f72a95611ecaf79c2120caf5094/asr> bei <https://www.sodra.lt/lt/situacijos/informacija-draudejams/id/skaidriai-dirbanciojo-id>

moka Specialiosiose sąlygose nurodytą baudą.

6.3. Bendrieji Statybos darbų vykdymo reikalavimai

- 6.3.1. Rangovas privalo įvykdyti ir užbaigti Darbus pagal Sutarties ir Įstatymų reikalavimus bei Rangovo statybos taisykles ir pašalinti visus Statybos darbų, Statybos produktų bei Įrenginių defektus (išskyrus kai juos tiekia Užsakovas). Ši nuostata neturi būti aiškinama kaip panaikinanti Įstatymuose nustatytas taisykles dėl Rangovo atsakomybės už defektus ribojimo ar netaikymo.
- 6.3.2. Rangovas atsako už visų Rangovo veiksmų ir Statybos darbų metodų tinkamumą, saugumą ir stabilumą.
- 6.3.3. Rangovas privalo aprūpinti statybą visu reikiamu Rangovo personalu, visais Statybos produktais, Įrenginiais, Priemonėmis, paslaugomis ir kitais dalykais, kurių reikia tam, kad būtų galima tinkamai ir laiku vykdyti ir užbaigti Statybos darbus, Objektą ir kitas Rangovo pareigas pagal Sutartį bei pašalinti defektus.
- 6.3.4. Rangovas privalo užtikrinti, kad, vykdydami Darbus, Rangovas, Rangovo personalas ir Subrangovai visą laiką turėtų Įstatymuose ir Sutartyje reikalaujamą profesinę kvalifikaciją bei ją patvirtinančius dokumentus..
- 6.3.5. Rangovas atsako už tai, kad vykdant Statybos darbus būtų tinkamai ir laiku pildomas statybos darbų žurnalas ir jame būtų fiksuojama Statybos darbų eiga ir visi su Statybos darbais susiję įvykiai. Statybos darbų žurnalas turi būti pildomas vadovaujantis Įstatymų nustatyta tvarka ir Techninio prižiūrėtojo nurodymais bei reikalavimais.
- 6.3.6. Rangovas privalo pakviesti Techninį prižiūrėtoją patikrinti visus paslėptus Statybos darbus ir paslėptas statinio konstrukcijas, nepradėjęs vykdyti toliau numatytų Statybos darbų. Paslėpti Statybos darbai ir paslėptos konstrukcijos gali būti uždengtos kitais Statybos darbais ar konstrukcijomis arba kitu būdu tik po to, kai juos patikrina Techninis prižiūrėtojas ir pasirašo paslėptų darbų patikrinimo aktą arba laikančiųjų konstrukcijų priėmimo aktą.
- 6.3.7. Rangovas įsipareigoja iš anksto bent prieš 2 darbo dienas informuoti Techninį prižiūrėtoją apie numatomą Statybos darbų ar konstrukcijų uždengimą. Jeigu Rangovas nepraneša Techniniam prižiūrėtojui arba nesuteikia jam galimybės patikrinti uždengiamus Statybos darbus ar konstrukcijas, Rangovas Techninio prižiūrėtojo reikalavimu privalo savo sąskaita atidengti uždengtus Statybos darbus bei konstrukcijas ir vėl juos uždengti po to, kai Techninis prižiūrėtojas užbaigia tokių Statybos darbų ar konstrukcijų patikrinimą. Toks paslėptų Statybos darbų ar konstrukcijų atidengimas Techninio prižiūrėtojo reikalavimu nesuteikia Rangovui teisės nesilaikyti Darbų terminų.
- 6.3.8. Rangovas atsako už tai, kad užbaigti Statybos darbai ir (arba) užbaigtas Objektas atitiktų visus Sutarties reikalavimus, Įstatymus, Rangovo statybos taisykles, Statybos produktų ir Įrenginių tiekėjų instrukcijas.
- 6.3.9. Rangovas atsako už visų galiojančių saugos, saugaus darbo, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkos apsaugos statybvietėje reikalavimų laikymąsi.
- 6.3.10. Rangovas atsako už visų asmenų, teisėtai esančių statybvietėje, saugumą.
- 6.3.11. Rangovas atsako prieš Užsakovą ir trečiuosius asmenis, kad į statybvietę neteisėtai nepatektų asmenys.
- 6.3.12. Rangovas privalo gauti visus būtinus leidimus, suteikiančius teisę naudotis viešaisiais keliais, pakeisti eismo tvarką juose ir (arba) vykdyti būtiną su Statybos darbais susijusią veiklą už statybvietės ribų.
- 6.3.13. Rangovas atsako už tai, kad visą laiką, kai statybvietėje yra vykdomi Statybos darbai, juos prižiūrėtų reikiamą kvalifikaciją ir patirtį turintys statinio statybos vadovas ir pakankamas skaičius statinio statybos specialiųjų darbų vadovų, kurie privalo nuolat kontroliuoti, kad Statybos darbai būtų atliekami kokybiškai, pagal Statinio projektą ir Darbo projektą, statybą leidžiantį dokumentą, Įstatymų ir Sutarties reikalavimus.
- 6.3.14. Rangovas privalo sudaryti galimybes Užsakovo personalui apžiūrėti, fotografuoti, filmuoti ir kitaip fiksuoti, tikrinti, matuoti ir išbandyti Statybos produktus, Įrenginius (jų dalis) bei Statybos darbų kokybę

jų gamybos (kiek tai nepažeidžia gamintojų teisių ir interesų) ar statybos metu, tuo tikslu suteikti Užsakovo personalui priėjimą, leidimus, darbų saugos priemonės, instrumentus ir kitas reikiamas priemones bei tinkamos kvalifikacijos darbininkus kiekvieną kartą, kai jų reikia siekiant patikrinti, kad Statybos darbai vykdomi laikantis Sutarties ir Įstatymų reikalavimų.

- 6.3.15. Užsakovas arba Techninis prižiūrėtojas turi teisę nurodyti Rangovui iš statyb vietės arba Objekto pašalinti bet kokį Įstatymų ar Sutarties neatitinkantį Statybos produktą ar Įrenginį ir jį pakeisti tinkamu, perdaryti bet kokius Įstatymų ar Sutarties neatitinkančius Statybos darbus, atlikti darbus ar veiksmus, kuriuos būtina skubiai atlikti, siekiant apsaugoti žmonių gyvybes ir sveikatą, arba apsaugoti Objektą ar kitą turtą nuo žuvimo ar sugadinimo. Tokius nurodymus Rangovas privalo įvykdyti per Užsakovo nurodyme nustatytą laiką. Rangovui neįvykdžius nurodymų, Užsakovas turi teisę Rangovo sąskaita pasitelkti kitus asmenis atlikti tokius Statybos darbus ar veiksmus.
- 6.3.16. Rangovas privalo nedelsdamas, bet ne vėliau negu per 2 darbo dienas, įspėti Užsakovą ir, kol gaus nurodymus, sustabdyti atitinkamus Statybos darbus, kai paaiškėja, kad:
 - 6.3.16.1. Užsakovo dokumentai, gauti iš Užsakovo, Statybos produktai ar Įrenginiai arba kiti daiktai yra netinkami ar blogos kokybės;
 - 6.3.16.2. Užsakovo, Statinio projekto vykdymo priežiūros vadovo arba Techninio prižiūrėtojo nurodymų dėl Statybos darbų atlikimo būdo laikymasis sudaro grėsmę atliekamų Statybos darbų tinkamumui ar tvirtumui;
 - 6.3.16.3. yra kitų nuo Rangovo nepriklausančių aplinkybių, sudarančių grėsmę atliekamų Statybos darbų tinkamumui, tvirtumui ar Statybos darbų saugumui arba lemiančių imperatyvių Įstatymų pažeidimą.
- 6.3.17. Jeigu dėl privalomo Statybos darbų sustabdymo pagal 6.3.16. p. vėluoja Darbai, Rangovas įgyja teisę reikalauti, kad tokia pat trukme, kiek truko Darbų sustabdymas, būtų atnaujinamas Darbų terminas. Tuo tikslu Šalys privalo sudaryti Susitarimą 22 p. nustatyta tvarka.
- 6.3.18. Jeigu Rangovas neįspėja Užsakovo arba tęsia Statybos darbus nelaukdamas, kol gaus Užsakovo atsakymą arba jeigu neįvykdo laiku gautų Užsakovo nurodymų, Rangovas atsako už Rangovo dokumentų, Statybos darbų bei Objekto defektus ir neturi teisės remtis 6.3.16.1. p, 6.3.16.2. p. arba 6.3.16.3 p. nurodytomis aplinkybėmis, kaip šalinančiomis Rangovo atsakomybę už tokius defektus.

6.4. Aprūpinimas energija ir kitomis laikinomis priemonėmis

- 6.4.1. Rangovui Darbams vykdyti Užsakovas gali suteikti teisę naudotis tokiu šilumos, elektros ir vandens bei kitų paslaugų, kurių jam gali reikėti, kiekiu, kokį saugiai, be neigiamos įtakos Užsakovui galima gauti Statyb vietėje ar šalia jos. Tokiu atveju Rangovas atsiskaitys pagal faktiškai sunaudotą išteklių, būtinų Darbų atlikimui, kiekį pagal skaitiklių parodymus.

6.5. Statybos produktai, Įrenginiai ir Priemonės

- 6.5.1. Rangovas Statybos darbams privalo naudoti tik naujus, kokybiškus, tinkamai sukomplektuotus Statybos produktus ir Įrenginius, kurie atitinka visus Įstatymuose ir (arba) Užsakovo techninėje specifikacijoje, Statinio projekte ir Rangovo pasiūlyme nurodytus reikalavimus, yra tinkami numatyta paskirčiai ir neturi jokių defektų.
- 6.5.2. Rangovas privalo vykdyti visus Statybos darbus naudodamas tokius Statybos produktus, kurių eksploatacinės savybės Objekto ekonomiškai pagrįstu tarnavimo laikotarpiu užtikrintų esminius statinių reikalavimus, numatytus Statybos produktų reglamente (ES) Nr. 305/2011.
- 6.5.3. Jeigu Įstatymai reikalauja, kad Statybos produktai turėtų eksploatacinių savybių deklaracijas, o Įrenginiai – atitikties deklaracijas, Rangovas privalo pateikti tokias deklaracijas lietuvių kalba arba su vertimu į lietuvių kalbą.
- 6.5.4. Rangovas atsako už tai, kad visos Prekės atitiktų kilmės šalies reikalavimus, nurodytus Pirkimo dokumentuose ir nebūtų perkamos, importuojamos arba gabenamos iš šalių, iš kurių yra draudžiama pirkti ar importuoti prekes arba gabenimo paslaugas pagal tarptautines sankcijas ir ribojamąsias

priemonės.

- 6.5.5. Rangovui tenka visa Statybos produktų ir Įrenginių eksporto ir importo procedūrų atlikimo, muitų ir importo mokesčių sumokėjimo, transportavimo ir pristatymo į statybvieta rizika ir kaštai. Rangovas atsako už Statybos produktų bei Įrenginių iškrovimą bei sandėliavimą. Rangovas privalo sandėliuoti ir saugoti Statybos produktus ir Įrenginius pagal jų gamintojų ar tiekėjų nurodymus ir tokiomis sąlygomis, kad nebūtų pakenkta Statybos produktams ar Įrenginiams.

6.6. **Bandymai**

- 6.6.1. Specialiosiose sąlygose ir (arba) Techninėje specifikacijoje ir (arba) Statinio projekte ir (arba) Įstatymuose numatytais atvejais Rangovas privalo iki Darbų perdavimo atlikti Statybos darbų, Objekto, jo sudėtinių dalių ir Įrenginių bandymus, išskyrus bandymus, kuriuos pagal Įstatymus ir Sutarties sąlygas turi atlikti pats Užsakovas arba tretieji asmenys. Rangovas privalo pranešti Statinio statybos techninės priežiūros vadovui apie bet kokius numatomus atlikti bandymus ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas.
- 6.6.2. Rangovas privalo parengti kiekvieno bandymo vykdymo aprašą ir bandymų rezultatų protokolo formą ir ne vėliau nei likus 3 darbo dienoms iki bandymo pradžios pateikti juos suderinti Užsakovui ir Techniniam prižiūrėtoju 5.9 p. nustatyta tvarka.
- 6.6.3. Rangovas privalo atlikti bandymus tik pagal bandymo vykdymo aprašą, suderintą su Užsakovu ir Techniniu prižiūrėtoju, o bandymų rezultatus užfiksuoti bandymų rezultatų protokole, kurio forma suderinta su Užsakovu ir Techniniu prižiūrėtoju.
- 6.6.4. Rangovas privalo suderinti bandymų laiką ir vietą su Užsakovu ir Techniniu prižiūrėtoju. Rangovas privalo sudaryti sąlygas stebėti bandymus Užsakovo personalui, Techniniam prižiūrėtoju ir kompetentingoms Valdžios institucijoms. Jeigu Techninis prižiūrėtojas suderintu laiku neatvyksta stebėti bandymų, Rangovas privalo suderinti su Užsakovu ir Techniniu prižiūrėtoju naują bandymų laiką.
- 6.6.5. Jeigu Darbai vėluoja dėl bandymo laiko perkėlimo dėl priežasčių, už kurias atsako Užsakovas ar Techninis prižiūrėtojas, Rangovas įgyja teisę reikalauti, kad tokia pat trukme, kiek faktiškai vėluoja Darbai, būtų pratęsti Darbų terminai. Tuo tikslu Šalys privalo sudaryti Susitarimą 22 p. nustatyta tvarka.
- 6.6.6. Jeigu gaunami neigiami bandymų rezultatai, Rangovas privalo ištaisyti Statybos darbų, Statybos produktų, Įrenginių ar Objekto defektus, perdaryti bet kokius Įstatymų ar Sutarties neatitinkančius Statybos darbus, pakeisti naujais Statybos produktus ar Įrenginius, kurie neatitinka Sutarties ar Įstatymų reikalavimų, atlikti reikiamus paleidimo- derinimo darbus ir pakartoti bandymus.
- 6.6.7. Jeigu Užsakovas arba Užsakovo nurodyti tretieji asmenys atlieka bandymus arba jeigu yra vykdomas bandomasis naudojimas, dalyvaujant Užsakovo personalui, negali būti laikoma, kad Užsakovas priėmė Statybos darbus ar Darbus arba perėmė Objektą. Bandomojo naudojimo metu sukurti gaminiai, kiti daiktai arba energija tampa Užsakovo nuosavybe.
- 6.6.8. Jeigu nepavyksta pasiekti teigiamų bandymų rezultatų, Užsakovas turi teisę savo nuožiūra nuspręsti:
- 6.6.8.1. priimti Statybos darbus ir sumažinti Sutarties kainą tokia suma, kiek sumažėja Statybos darbų vertė Užsakovui dėl to, jog bandymų rezultatai yra neigiami; arba
- 6.6.8.2. Statybos darbų dalį, kurios bandymų rezultatai yra neigiami, laikyti neatliktais Statybos darbais ir priimti likusius Statybos darbus, o Statybos darbų dalies, kurios bandymų rezultatai yra neigiami, atžvilgiu nutraukti Sutartį; arba
- 6.6.8.3. jeigu Objektas negali būti naudojamas pagal Sutartyje numatytą paskirtį, nutraukti Sutartį dėl esminio Sutarties pažeidimo, atsisakyti priimti visus Statybos darbus ir už juos sumokėti, reikalauti Rangovo grąžinti sumokėtą Sutarties kainos dalį ir sumokėti už ją 5% metines palūkanas, skaičiuojamas nuo Sutarties kainos dalies sumokėjimo Rangovui dienos iki grąžinimo Užsakovui dienos (įskaitytinai), taip pat reikalauti Rangovo išardyti ir pašalinti Statybos darbus bei sutvarkyti statybvieta.

7. **DARBŲ PABAIGA IR DARBŲ PRIĖMIMAS**

7.1. **Darbų pabaiga**

- 7.1.1. Darbai laikomi užbaigtais tuomet, kai yra įvykdytos visos šios sąlygos:
 - 7.1.1.1. Rangovas atliko ir užbaigė visus Darbus pagal Sutarties ir Įstatymų reikalavimus, Rangovas pateikė Užsakovui visus Atliktų darbų aktus, patvirtintus Techninio prižiūrėtojo, ir Užsakovas patvirtino visus Atliktų darbų aktus;
 - 7.1.1.2. Rangovas pateikė Užsakovui galutinę Darbo projekto ar jo dokumentų laidą, kurią visiškai atitinka atlikti Statybos darbai, ir tokį atitikimą patvirtino Statinio statybos vadovas bei Techninis prižiūrėtojas.
 - 7.1.1.3. Rangovas perdavė Užsakovui visą išpildomąją dokumentaciją, patvirtintą Techninio prižiūrėtojo;
 - 7.1.1.4. Rangovas perdavė Užsakovui visas naudojimo instrukcijas (jeigu jų reikalaujama Bendrosiose sąlygose ir (arba) Užsakovo Techninėje specifikacijoje ir (arba) Statinio projekte);
 - 7.1.1.5. Buvo atlikti visi Specialiosiose sąlygose, Užsakovo techninėje specifikacijoje, Statinio projekte, Rangovo pasiūlyme ir Įstatymuose numatyti Statybos darbų, Objekto, jo sudėtinių dalių ir Įrenginių bandymai, kurie turi būti atlikti iki Darbų perdavimo, ir buvo pasiekti teigiami bandymų rezultatai, taip pat Rangovas perdavė Užsakovui Rangovo atliktų bandymų rezultatų protokolus, įrodančius teigiamus bandymų rezultatus ir patvirtintus Techninio prižiūrėtojo;
 - 7.1.1.6. Buvo atlikti visi Užsakovo užduotyje, Statinio projekte, ir Įstatymuose numatyti Statybos darbų, Objekto, jo sudėtinių dalių kontroliniai matavimai ir gauti teigiami rezultatai ir Rangovas perdavė Užsakovui atliktų kontrolinių matavimų atlikimą ir teigiamus rezultatus įrodančius dokumentus;
 - 7.1.1.7. Rangovas parengė ir perdavė Užsakovui visus kitus dokumentus, susijusius su Darbų vykdymu, kuriuos Rangovas privalo parengti ir perduoti Užsakovui pagal Įstatymų ir Sutarties reikalavimus, įskaitant tinkamai užpildytus ir pasirašytus statybos darbų žurnalus su lydimaisiais dokumentais (įskaitant elektroninio statybos darbų žurnalo ir jo priedų tinkamą užpildymą ir pasirašymą), galutinį Subrangovų sąrašą ir pan.;
 - 7.1.1.8. Rangovas pateikė Užsakovui 10 p. nurodytą Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimą;
 - 7.1.1.9. Rangovas įvykdė kitas sąlygas, numatytas Įstatymuose, Specialiosiose sąlygose, Užsakovo techninėje specifikacijoje, Statinio projekte ir (arba) Rangovo pasiūlyme, kurios turi būti įvykdytos tam, kad būtų laikoma, jog Darbai yra užbaigti, ir pateikė Užsakovui tą įrodančius dokumentus.
 - 7.1.1.10. Visi Darbai yra laikomi baigtais pagal Sutartį tik tada, kai Rangovas užbaigia visus Darbus ir jų kritinius taškus, nurodytus Grafike.

7.2. Darbų priėmimas

- 7.2.1. Rangovas, užbaigęs visus Darbus, privalo juos perduoti Užsakovui, o Užsakovas privalo juos priimti.
- 7.2.2. Kiekvienos dalies (kritinio taško) Darbai yra užbaigiami, tačiau Užsakovo nėra priimami. Kiekvienos dalies (kritinio taško) Darbų užbaigimas yra skirtas tik apmokėjimui ir jokių būdu nereiškia jų priėmimo.
- 7.2.3. Rangovas, užbaigęs Darbus, privalo pateikti prašymą Užsakovui ir Techniniam prižiūrėtojui priimti Darbus ir pateikti Užsakovui visus 7.1.1 p. nurodytus dokumentus.
- 7.2.4. Užsakovas per 14 dienų po Rangovo prašymo gavimo privalo peržiūrėti gautus dokumentus, patikrinti Darbus ir savo nuožiūra:
 - 7.2.4.1. priimti Darbus, pasirašydamas Darbų perdavimo-priėmimo aktą; arba
 - 7.2.4.2. priimti Darbus su išlygomis, pasirašydamas Darbų perdavimo-priėmimo aktą ir Darbų patikrinimo metu sudarytą defektų aktą, kuriame Užsakovas privalo nurodyti per Darbų priėmimą pastebėtus Objekto, Statybos darbų, Statybos produktų, Įrenginių, Rangovo dokumentų defektus (**Defektų aktas**); arba
 - 7.2.4.3. atsisakyti priimti Darbus ir pateikti (arba išsiųsti) rašytinę motyvuotą pretenziją Rangovui dėl netinkamo Darbų įvykdymo ir (arba) nebaigtų Darbų.
- 7.2.5. Darbų perdavimo-priėmimo akte turi būti nurodoma data, kada Rangovas faktiškai užbaigė Darbus, tai yra, kai Rangovas pateikė Užsakovui visus 7.1.1 p. nurodytus tinkamus dokumentus, įrodančius, kad

Rangovas užbaigė visus Darbus (Darbų pabaigos data). Jeigu Darbų priėmimo metu nustatoma, kad Rangovo pateikti dokumentai neatitinka tikrovės, Darbų pabaigos data yra laikoma diena, kai Rangovas pateikia Užsakovui tinkamus tikrovę atitinkančius dokumentus, įrodančius, kad Rangovas faktiškai užbaigė visus Darbus.

- 7.2.6. Šalys privalo 6.1.9. p. nustatyta tvarka įforminti statybvietės perdavimo-priėmimo aktą tuo pačiu metu, kai jos sudaro Darbų perdavimo-priėmimo aktą.
- 7.2.7. Užsakovas turi teisę atsisakyti priimti Darbus, jeigu jie nėra užbaigti arba yra nustatoma nukrypimų nuo Įstatymų ir Sutarties reikalavimų, bloginančių Objekto kokybę, – tai yra, kai Objektas neturi Įstatymuose ir (ar) Sutartyje numatytų arba įprastai reikalaujamų savybių ir (arba) negali būti naudojamas pagal paskirtį per numatytąją Objekto gyvavimo trukmę.
- 7.2.8. Jeigu Darbai yra užbaigti, bet nustatoma jų neesminių defektų, kurie ir jų pašalinimo darbai netrukdo Užsakovui naudotis Objektu pagal paskirtį, Užsakovas gali priimti Darbus su išlygomis, sudaryti Defektų aktą ir nustatyti protingus technologiškai pagrįstus terminus Rangovui pašalinti defektus.
- 7.2.9. Rangovas privalo pašalinti defektus per Užsakovo nurodytus protingus technologiškai pagrįstus terminus, vadovaudamasis 9.3 p. Jeigu Rangovas praleidžia defektų pašalinimo terminus, taikomas 9.4 p., išskyrus tai, kad Rangovui negali būti taikoma bauda už vėlavimą pašalinti defektus už laikotarpį iki Galutinio termino pabaigos (jeigu defektų šalinimo metu dar nėra suejęs Galutinis terminas).
- 7.2.10. Jeigu Užsakovas nepriima Darbų per nustatytą terminą (7.2.4 p.) ir nepateikia (neišsiunčia) Rangovui motyvuoto atsisakymo juos priimti, Rangovas turi teisę perduoti Darbus ir statybvietę Užsakovui vienašališkai ir tokiu atveju laikoma, kad Užsakovas priėmė Darbus ir statybvietę.

8. STATYBOS UŽBAIGIMAS

8.1. Statybos užbaigimas po Darbų priėmimo

- 8.1.1. Iki Darbų priėmimo Rangovas privalo parengti arba gauti ir perduoti Užsakovui dokumentus, kurie yra reikalingi Statybos užbaigimui ir kuriuos Rangovas privalo parengti arba gauti pagal Įstatymų ir Sutarties reikalavimus.
- 8.1.2. Jeigu Valdžios institucijos arba kiti tretieji asmenys, kurie pagal Įstatymus dalyvauja Statybos užbaigime, atsisako įforminti Statybos užbaigimo aktą dėl Objekto defektų, už kuriuos atsako Rangovas, Darbų perdavimo-priėmimo aktas netenka galios, laikoma, kad Darbai nėra ir nebuvo užbaigti, ir pakartotinai taikomas 7 p. „Darbų pabaiga ir Darbų priėmimas“.

9. RANGOVO GARANTINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

9.1. Garantiniai terminai

- 9.1.1. Garantiniai terminai yra nustatyti Specialiosiose sąlygose. Objekto Garantiniai terminai prasideda visų Darbų priėmimo dieną (neįskaitytinai).
- 9.1.2. Garantiniai terminai sustabdomi tiek laiko, kiek Užsakovas negali tinkamai ir (arba) visapusiškai naudoti Objekto dėl nustatytų defektų ar jų sąlygotos žalos, už kuriuos atsako Rangovas. Jeigu Užsakovas dėl defektų ar jų sąlygotos žalos negali naudoti tik apibrėžtos Objekto dalies, Garantiniai terminai sustabdomi tik tokios dalies atžvilgiu.

9.2. Pretenzijos dėl defektų

- 9.2.1. Užsakovas, per Garantinius terminus nustatęs Statybos darbų ar Objekto defektų, turi pareikšti rašytinę pretenziją Rangovui, Projektuotojui, Statinio projekto ekspertizės rangovui ir/ar Techninės priežiūros rangovui (jeigu tokie asmenys dalyvavo vykdant Statybos darbus) ir nustatyti protingus technologiškai pagrįstus terminus defektams pašalinti. Pretenzijos pareiškimo diena laikoma pretenzijos išsiuntimo diena.
- 9.2.2. Rangovas privalo neatlygintinai pašalinti visus defektus, už kuriuos atsako Rangovas, bei jų sąlygotą žalą per Užsakovo pretenzijoje nustatytus protingus technologiškai pagrįstus terminus.

9.3. Defektų šalinimas

- 9.3.1. Rangovas privalo pašalinti defektus ir jų nulemtą žalą, sutaisydamas, perdarydamas Sutarties arba Įstatymų neatitinkančią Statybos darbų ar Objekto dalį ar pakeisdamas ją nauja kokybiška dalimi.
- 9.3.2. Užsakovo prašymu Rangovas privalo iš anksto jam raštu pateikti defektų ir jų nulemtos žalos pašalinimo darbų ir jų vykdymo būdo aprašymą, taip pat, esant reikalui, pateikti Užsakovui patikslintą atliktų darbų aprašymą po jų užbaigimo.
- 9.3.3. Sutaisytoje Statybos darbų ar Objekto dalyje pakartotinai nustačius defektų, Rangovas privalo perdaryti tokią Statybos darbų ar Objekto dalį iš naujo arba pakeisti nauja kokybiška dalimi, nebent Užsakovas raštu pritarėtų pagrįstam Rangovo pasiūlymui, kad tokią Statybos darbų ar Objekto dalį derėtų dar kartą taisyti.
- 9.3.4. Rangovas neturi teisės be Užsakovo leidimo išgabenti iš Objekto taisymui jokie Įrenginio ar jo komplektuojamosios dalies.
- 9.3.5. Sutaisius ar perdarius Statybos darbus ar Objektą arba pakeitus Įrenginį ar jo komplektuojamąją dalį nauja, sutaisytajai ar perdarytai Statybos darbų ar Objekto daliai, naujam Įrenginiui ar jo naujajai daliai iš naujo taikomas tokios pačios trukmės Garantinis terminas, kuris galiojo defektų turėjusiai Statybos darbų ar Objekto daliai arba pakeistajam Įrenginiui ar jo komplektuojamajai daliai (Garantinis terminas skaičiuojamas iš naujo tik sutaisytosios, arba perdarytos, arba pakeistosios dalies atžvilgiu).
- 9.3.6. Šalindamas defektus arba keisdamas defektų turinčius Statybos produktus ar Įrenginius, Rangovas privalo nustatyti ir pašalinti pirminę defekto priežastį, kad tokie defektai nepasikartotų.
- 9.3.7. Jeigu defekto ar žalos šalinimo darbai gali turėti įtakos Statybos darbų ar Objekto funkcionalumui, Užsakovas gali pareikalauti Rangovo pakartotinai atlikti bandymus, atliktus pagal Sutartį. Užsakovas privalo raštu pateikti Rangovui tokį reikalavimą per 30 dienų po defekto ar žalos pašalinimo. Tokie bandymai atliekami pagal anksčiau atliktų bandymų sąlygas, išskyrus tai, kad jie visais atvejais turi būti atliekami Rangovo rizika ir sąskaita.

9.4. Užsakovo teisės, Rangovui nepašalinus defektų

- 9.4.1. Jeigu Rangovas atsisako pašalinti arba nepašalina defektų ir jų nulemtos žalos per Užsakovo nustatytus protingus technologiškai pagrįstus terminus, Užsakovas turi teisę:
 - 9.4.1.1. pašalinti defektus pats arba pasamdydamas trečiuosius asmenis, ir pareikalauti Rangovo atlyginti defektų ir žalos įvertinimo bei šalinimo išlaidas, taip pat atlyginti nepašalintą žalą; arba
 - 9.4.1.2. reikalauti sumažinti Sutarties kainą ir grąžinti dėl Sutarties kainos sumažinimo susidariusią permoką.
- 9.4.2. Jeigu defektų ar jų nulemtos žalos neįmanoma pašalinti, Užsakovas turi teisę reikalauti sumažinti Sutarties kainą ir grąžinti permoką. Sutarties kaina mažinama tokia suma, kiek sumažėja Statybos darbų vertė Užsakovui dėl defektų ar jų sąlygotos žalos. Į Statybos darbų vertės sumažėjimą, be kita ko, įskaičiuojamos Užsakovo išlaidos defektų įvertinimui ir šalinimui, Objekto vertės sumažėjimas, Užsakovo esamų ar būsimų išlaidų Objekto eksploatavimui padidėjimas.
- 9.4.3. Jeigu dėl defektų tampa neįmanoma naudoti Objekto pagal Sutartyje numatytą paskirtį arba Objektas sugriūva, Užsakovas turi teisę reikalauti Rangovo grąžinti sumokėtą Sutarties kainą ir sumokėti už ją 8% metines palūkanas, skaičiuojamas nuo Užsakovo reikalavimo pateikimo Rangovui iki Sutarties kainos grąžinimo Užsakovui dienos, taip pat reikalauti Rangovo išardyti ir pašalinti Statybos darbus bei sutvarkyti statybvieta.
- 9.4.4. Už vėlavimą pašalinti defektus, Užsakovas turi teisę reikalauti Rangovo sumokėti Specialiosiose sąlygose nustatyto dydžio baudą už kiekvieną dieną nuo termino pašalinti defektą pabaigos iki tokio defekto pašalinimo dienos.
- 9.4.5. Užsakovas turi teisę pasinaudoti Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimu ir gautomis lėšomis apmokėti defektų šalinimo darbus bei defektų sąlygotą žalą arba padengti Sutarties kainos permoką.

10. GARANTINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMAS

- 10.1. Rangovas, laikydamasis Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 41 str. 2 d. reikalavimų, privalo pateikti Užsakovui garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimą, kuriuo užtikrinamas garantinio laikotarpio prievolių įvykdymas pagal šią Sutartį, per 5 darbo dienas po to, kai Užsakovas (statytojas) pasirašo galutinį atliktų statybos darbų perdavimo aktą (**Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimas**).
- 10.2. Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo sąlygos:
 - 10.2.1. Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimas turi būti besąlyginis, neatšaukiamas, pirmo pareikalavimo banko (garanto) arba draudimo bendrovės (draudiko) įsipareigojimas sumokėti Užsakovui jo reikalaujamą sumą, jeigu Užsakovas pateikia mokėjimo reikalavimą ir jame nurodo: (i) kad Rangovas pažeidė savo įsipareigojimą ištaisyti defektą (-us) ar žalą, už kuriuos jis yra atsakingas pagal Sutartį, arba tinkamai neįvykdė kito garantinio įsipareigojimo pagal Sutartį, įskaitant atvejus, kai Rangovas yra nemokus, jo atžvilgiu yra pradėtos bankroto procedūros arba Rangovas likviduotas dėl bankroto, ir (ii) tokio defekto (-ų), žalos ar kitokio Rangovo įsipareigojimo (-ų) pagal Sutartį pažeidimo pobūdį;
 - 10.2.2. Laidavimo draudimo atveju draudžiamuoju įvykiu turi būti laikomas pirmasis Užsakovo pareikalavimas sumokėti draudimo išmoką dėl garantinių įsipareigojimų neįvykdymo;
 - 10.2.3. Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimas turi būti išduotas: (a) Europos Sąjungoje licencijuoto banko arba draudimo bendrovės, arba (b) banko ar draudimo bendrovės iš trečiosios šalies, kurie užtikrinimo išdavimo dieną turi turėti bent vienos tarptautinių reitingų agentūros patvirtintą investicinio lygio reitingą, ne mažesnę kaip: Standard & Poor's – „A-“, Fitch – „A-“, Moody's – „A3“ arba lygiavertį; reitingą turi atitikti bankas arba draudimo bendrovė, kuri išdavė užtikrinimą, arba patronuojanti įmonė, arba bendrovių grupė, kuriai jie priklauso; Rangovas Užsakovo prašymu privalo pateikti Užsakovui investicinio lygio reitingo įrodymus;
 - 10.2.4. Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimas turi būti surašytas lietuvių arba anglų kalba (ir išverstas į lietuvių kalbą);
 - 10.2.5. Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo dydis nurodytas Specialiosiose sąlygose. Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo suma turi būti nurodoma ir išmokama eurais;
 - 10.2.6. Reikalaujama pagal Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimą suma turi būti išmokama ne vėliau nei per 10 dienų po Užsakovo mokėjimo reikalavimo pateikimo garantui arba draudikui;
 - 10.2.7. Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimas turi įsigalioti ne vėliau negu Garantinių terminų pradžios dieną (9.1.1 p.);
 - 10.2.8. Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinime nurodytas jo galiojimo terminas turi būti ne trumpesnis negu Garantinių terminų pirmieji 3 metai (neįskaitant Garantinių terminų sustabdymo laikotarpių), išskyrus 10.2.10 punkte numatytą atvejį, kai galiojimo terminas turi būti ne trumpesnis negu Garantinių terminų pirmieji 3 metai, 6 mėnesiai. Rangovas privalo užtikrinti, kad Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimas galiotų ir būtų teisiškai įvykdomas nuo Garantinių terminų pradžios dienos iki tol, kol sueis Garantinių terminų pirmieji 3 metai ir 30 dienų (neįskaitant Garantinių terminų sustabdymo laikotarpių);, išskyrus 10.2.10 punkte numatytą atvejį, kai Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimas privalo galioti ir būti teisiškai įvykdomas nuo Garantinių terminų pradžios dienos iki tol, kol sueis Garantinių terminų pirmieji 3 metai, 6 mėnesiai ir 30 dienų;
 - 10.2.9. Jeigu likus 30 dienų iki Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo galiojimo pabaigos paaiškėja, kad Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinime nurodytas jo galiojimo terminas yra trumpesnis nei 10.2.8 p. nurodytas terminas, Rangovas privalo pratęsti Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo galiojimą ir pateikti Užsakovui tai patvirtinančią dokumentą ne vėliau negu likus 14 dienų iki Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo galiojimo pabaigos;
 - 10.2.10. Jeigu Užsakovas pagal 10.2.9 p. laiku negauna Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo pratęsimą patvirtinančio dokumento, Užsakovas turi teisę pareikalauti sumokėti visą Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo sumą, kad ją pasilikėtų kaip Rangovo garantinių įsipareigojimų įvykdymo

užtikrinimą (užstatą) ir naudotų pašalinti defektams bei jų nulemtai žalai tais atvejais, kai Rangovas nevykdo savo garantinių įsipareigojimų. Tuo tikslu Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinime turi būti numatytas garanto arba draudiko besąlyginis įsipareigojimas sumokėti Užsakovui jo mokėjimo reikalavime nurodytą sumą, jeigu likus 30 dienų iki užtikrinimo galiojimo pabaigos nėra suėję Garantinių terminų pirmieji 3 metai, Rangovas nepratęsė užtikrinimo galiojimo termino ir (arba) nepateikė Užsakovui tą patvirtinančio dokumento likus 14 dienų iki užtikrinimo galiojimo pabaigos. Jeigu draudikas nesutinka prisiimti tokio įsipareigojimo, tokiu atveju Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinime nurodytas jo galiojimo terminas turi būti ne trumpesnis negu Garantinių terminų pirmieji 3 metai, 6 mėnesiai ir 30 dienų;

- 10.2.11. Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinime turi būti numatytas garanto arba draudiko besąlyginis įsipareigojimas sumokėti Užsakovui jo mokėjimo reikalavime nurodytą sumą tiek kompensuoti Užsakovo jau patirtoms išlaidoms dėl Rangovo pažeidimų, tiek apmokėti realioms būsimoms Užsakovo išlaidoms;
- 10.2.12. Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo suma gali būti mažinama tik garanto ar draudiko išmokėtomis sumomis;
- 10.2.13. Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinime turi būti numatyta, kad Užsakovas gali pateikti garantui arba draudikui mokėjimo reikalavimą ir jį teikiančio asmens įgaliojimus įrodančius dokumentus elektroniniu būdu, aiškiai aprašytu Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinime;
- 10.2.14. Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinime turi būti numatyta, kad Užsakovas gali pateikti garantui arba draudikui mokėjimo reikalavimą ir kitus dokumentus tokia kalba, kokia yra išduotas garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimas;
- 10.2.15. Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinime turi būti numatyta, kad Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimui turi būti taikomi Lietuvos Respublikos įstatymai, banko pateiktam užtikrinimui – Lietuvos Respublikos įstatymai arba Bendrosios garantijų pagal pirmą pareikalavimą taisyklės (Uniform Rules for Demand Guarantees, URDG, ICC Publication No. 758, 2010 m. redakcija);
- 10.2.16. Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinime turi būti numatyta, kad bet kokius ginčus tarp garanto ar draudiko ir Užsakovo, susijusius su Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimu, spęs Lietuvos Respublikos teismai.
- 10.2.17. Jeigu Rangovas pasirenka pateikti draudiko išduotą Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimą, bet draudikai nesutinka išduoti Rangovui Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo, kol Rangovas nepateikia jiems Darbų perdavimo-priėmimo akto, tokiu atveju Rangovas privalo pateikti Užsakovui arba besąlyginį nurodymą sulaikyti tokio paties dydžio sumą iš Rangovui mokėtinų sumų, arba tokio paties dydžio piniginių užstatą. Kitą darbo dieną po to, kai Užsakovas gauna draudiko išduotą tinkamą Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimą, pasibaigia Užsakovo sulaikymo teisė arba atsiranda besąlyginė Užsakovo pareiga grąžinti Rangovui užstatą, kuris turi būti grąžintas Rangovui per kitas 5 darbo dienas.
- 10.3. Užsakovas privalo grąžinti Rangovui pagal 10.2.10 p. gautos Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo sumos likutį, nepanaudotą ir neskirtą panaudoti konkrečių Rangovo neįvykdytų garantinių įsipareigojimų įvykdymui, suėjus Garantinių terminų pirmiesiems 3 metams ir 30 dienų.
- 10.4. Jeigu paaiškėja, kad Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimą išdavęs asmuo tapo nemokus, neįvykdo įsipareigojimų Užsakovui arba kitiems ūkio subjektams, ar netinkamai juos vykdo, Rangovas privalo nedelsdamas, bet ne vėliau nei per 14 dienų nuo Užsakovo reikalavimo, pateikti Užsakovui naują Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimą, atitinkantį šiame 10 p. nurodytas sąlygas, likusiam laikotarpiui iš Garantinių terminų pirmųjų 3 metų ir 30 dienų, o 10.2.10 p. numatytu atveju – likusiam laikotarpiui iš Garantinių terminų pirmųjų 3 metų, 6 mėnesių ir 30 dienų. Už vėlavimą įvykdyti šią pareigą Rangovas privalo mokėti Užsakovui delspinigius, lygius 1% nuo Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo sumos, už kiekvieną vėlavimo dieną. Delspinigių dydis nustatytas siekiant užtikrinti Rangovo pareigą pateikti Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimą ir atsižvelgiant į tai,

kad Rangovo vėlavimo laikotarpiu jo garantinių įsipareigojimų įvykdymas nėra užtikrinamas.

11. DARBŲ TERMINAI

11.1. Darbų terminai ir Grafikas

- 11.1.1. Rangovas privalo vykdyti Darbus laikydamasis Darbų terminų, nurodytų Specialiosiose sąlygose:
 - 11.1.1.1. vykdyti Darbus laikydamasis Grafike numatytų terminų;
 - 11.1.1.2. užbaigti Objekto Darbus iki Darbų Galutinio termino.
- 11.1.2. Rangovas privalo per Specialiosiose sąlygose nurodytą terminą, skaičiuojamą nuo Sutarties įsigaliojimo parengti pateikti Užsakovui Grafiką, kuriame turi numatyti Darbų vykdymo eiliškumą ir tarpusavio priklausomybę, laikydamasis Darbų Galutinio termino ir kritinių taškų terminų.
- 11.1.3. Grafike turi būti nurodytas tiek Statybos darbų, tiek ir Šalių pagal Sutartį atliekamų veiksmų, reikalingų Statybos darbų atlikimui, jeigu šie veiksmai nurodyti Specialiosiose sąlygose arba Užsakovo Techninėje specifikacijoje arba Statinio projekte, Statybos užbaigimo procedūrų vykdymas, vykdymo tvarkaraštis, taip pat turi būti pažymėta, kurie Darbai ar Užsakovo atliekami veiksmai gali būti vykdomi lygiagrečiai, o kurie gali būti vykdomi tik numatytu eiliškumu.
- 11.1.4. Jeigu Darbai atsilieka nuo Grafiko, Rangovas privalo atnaujinti Grafiką taip, kad nebūtų pažeisti Darbų terminai, ir pateikti Užsakovui paaiškinimus, kokiais būdais Rangovas paspartins Darbus (pvz., pailgins darbo valandas ar pamainų skaičių, padidins Rangovo personalo skaičių, padidins Priemonių skaičių ar pakeis Priemonės kitokiomis, darys Statybos darbus lygiagrečiai ir pan.). Atnaujintame Grafike turi būti pažymėti visi atnaujinimai tokiu būdu, kad būtų lengva juos pastebėti. Ši sąlyga netaikoma, kai Rangovas įgyja teisę į Darbų terminų pratęsimą, – tokiu atveju Rangovas turi atnaujinti Grafiką, atsižvelgdamas į pratęstus Darbų terminus.
- 11.1.5. Jeigu Rangovas vėluoja pateikti Grafiką per 11.1.2 p. nurodytą terminą arba atnaujintą Grafiką per ne ilgesnį kaip 7 dienų terminą, po to, kai Užsakovas arba Techninis prižiūrėtojas paprašo atnaujinti Grafiką, ir dėl to Užsakovas negali planuoti savo veiklos Grafiko pagrindu, Užsakovas turi teisę pareikalauti, kad Rangovas sumokėtų Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio baudą už kiekvieną vėlavimo dieną. Atitinkamai, jei Rangovas vėluoja atlikti darbus pagal Grafike įtvirtintus terminus ir nepateikia atnaujinto Grafiko, Užsakovas įgyja teisę į Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio baudą už kiekvieną tokio vėlavimo dieną.

11.2. Darbų terminų pratęsimas

- 11.2.1. Jeigu atsiranda žemiau išvardytos aplinkybės, kurios trukdo vykdyti Darbus ar jų dalį, Rangovas turi teisę į Darbų terminų pratęsimą tokia trukme, kiek dėl tokių aplinkybių poveikio faktiškai vėluoja Darbai, išskyrus remonto darbus, kurių terminas nebus pratęsimas:
 - 11.2.1.1. Susidaro neįprastai nepalankios klimato sąlygos, tai yra, tokios sąlygos, kurios yra neaprašytos Sutarties dokumentuose ir kurių profesionalus bei patyręs statybos darbų rangovas negalėjo numatyti Pirkimo metu iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos, įvertinęs Lietuvoje viešai skelbiamus klimato duomenis ir prognozes;
 - 11.2.1.2. dėl Valdžios institucijų sprendimų ar kitų aplinkybių susidaro darbuotojų ar Prekių trūkumas, kurio profesionalus ir patyręs statybos darbų rangovas negalėjo numatyti Pirkimo metu iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos;
 - 11.2.1.3. Darbų vėlavimą lemia Valdžios institucijų, energijos ar vandens tiekėjų sprendimai, veiksmai arba neveikimas, su sąlyga, kad Rangovas kruopščiai laikosi nustatytų Valdžios institucijų, energijos ir vandens tiekėjų nustatytų procedūrų ir terminų;
 - 11.2.1.4. Darbų vėlavimą lemia Užsakovo, Užsakovo personalo ar trečiųjų asmenų, už kuriuos Rangovas neatsako, sprendimai, veiksmai arba neveikimas;
 - 11.2.1.5. Kitos aplinkybės, įvardytos Sutartyje kaip suteikiančios teisę Rangovui reikalauti pratęsti Darbų terminus.

- 11.2.2. Kiekvienu 11.2.1 p. nurodytu atveju Šalys privalo veikti pagal 22 p. nustatytus reikalavimus ir sudaryti Susitarimą dėl Darbų terminų pratęsimo.
- 11.2.3. Jeigu Rangovas vėluoja vykdyti Darbus pagal Grafiką ir (arba) esama Statybos darbų vykdymo sparta yra per lėta, kad nebūtų pažeisti Darbų terminai, bet tuo pačiu metu atsiranda Sutartyje nurodytų aplinkybių, kurios suteikia Rangovui teisę į Darbų terminų pratęsimą (vadinamieji lygiagretūs vėlavimai), Darbų terminai turi būti pratęsimi tokia trukme, kiek Darbai faktiškai vėluoja dėl aplinkybių, kurios suteikia Rangovui teisę į Darbų terminų pratęsimą.

11.3. Netesybos už Darbų vėlavimą

- 11.3.1. Jeigu Rangovas praleidžia Darbų terminus, nurodytus Grafike kaip kritinius taškus (terminus), taip pat jeigu praleidžia Galutinį darbų terminą, Rangovui taikoma Specialiosiose sąlygose nustatyto dydžio netesybos (bauda) už kiekvieną vėlavimo dieną.
- 11.3.2. Netesybos už Darbų Kritinių taškų ir Galutinio termino praleidimą skaičiuojamos nuo Galutinio termino pabaigos (neįskaitytinai) iki Darbų pabaigos datos, nurodytos Darbų perdavimo-priėmimo akte, įskaitytinai (7.2.5 p.).
- 11.3.3. Rangovas neturi teisės reikalauti sumažinti netesybas už vėlavimą tuo pagrindu, kad jis iki Darbų Galutinio termino įvykdė dalį Darbų, kadangi šios Sutarties dalykas yra galutinis Darbų rezultatas, kuris yra nedalus.
- 11.3.4. Rangovui negali būti taikomos papildomos sankcijos už Darbų vėlavimą, išskyrus Užsakovo teisę nutraukti Sutartį dėl to, jog dėl Darbų vėlavimo Darbai praranda prasmę Užsakovui (23.2.1.1 p.).
- 11.3.5. Rangovas privalo sumokėti Užsakovui netesybas už Darbų (Kritinių taškų ir (arba) Galutinio termino) vėlavimą per 15 dienų nuo Užsakovo pareikalavimo. Užsakovas turi teisę išskaityti netesybas iš Rangovui mokėtinų sumų.

11.4. Darbų vykdymo sustabdymas

- 11.4.1. Užsakovas turi teisę sustabdyti visus Darbus arba dalį Darbų, pranešdamas Rangovui, nurodydamas tikslų arba apytikslį terminą, kuriam sustabdo visus Darbus arba dalį Darbus (jeigu įmanoma), ir nurodydamas sustabdymo priežastis. Sustabdymo priežastys gali būti:
- 11.4.1.1. Užsakovui būtinas papildomas laikas įvykdyti viešojo pirkimo procedūras, kurių neįvykdžius negalima tęsti Darbų;
- 11.4.1.2. sustabdytas arba nepakankamas Darbų finansavimas;
- 11.4.1.3. kitos aplinkybės, kurios nebuvo žinomos Pirkimo vykdymo metu ir su kuriomis būtų susidūręs bet kuris rangovas ir (ar) užsakovas.
- 11.4.2. Visų Darbų, ar dalies, ar Statybos darbų sustabdymo atveju atitinkamų Darbų terminų skaičiavimas taip pat yra sustabdomas ir Rangovas privalo imtis reikiamų priemonių tinkamai sustabdyti Statybos darbus, apsaugoti Statybos darbus ir Prekes nuo jų būklės pablogėjimo, sugadinimo ar praradimo, taip pat vykdyti kitus Užsakovo nurodymus, įskaitant nurodymus atlaisvinti ir (arba) gražinti statybvietai, sudaryti sąlygas Užsakovui ar jo nurodytiems tretiesiems asmenims vykdyti darbus statybvietai ir pan. Jeigu Rangovas sustabdo dalį Statybos darbų ir tokių Statybos darbų nevykdymas nėra kliūtis laiku užbaigti visus Darbus, Darbų terminų skaičiavimas nestabdomas.
- 11.4.3. Po to, kai Užsakovas praneša Rangovui apie Darbų atnaujinimą arba nelieka pagrindo Rangovui stabdyti Darbus, Šalys privalo kaip įmanoma greičiau apžiūrėti, įvertinti ir užfiksuoti Statybos darbų, Statybos produktų bei Įrenginių būklę. Rangovas privalo kaip įmanoma greičiau atnaujinti Statybos darbus; sustabdytų Darbų terminų skaičiavimas atnaujinamas tą dieną, kada Rangovas atnaujina Statybos darbus. Rangovas privalo pirmiausiai savo sąskaita pašalinti nustatytus Statybos darbų, Statybos produktų bei Įrenginių defektus, atkurti pablogėjusią būklę ir praradimus.
- 11.4.4. Jeigu visų Darbų arba dalies Darbų sustabdymas trunka ilgiau nei 6 mėnesius, bet kuri Šalis turi teisę

vienašališkai ne teismo tvarka nutraukti Sutartį (dėl visų Darbų), iš anksto prieš 30 dienų įspėdama kitą Šalį. Sutartis laikoma nutraukta kitą dieną po įspėjimo termino pabaigos, jeigu per įspėjimo terminą nėra atnaujinamas visų Darbų ar sustabdytosios dalies vykdymas.

- 11.4.5. Sustabdžius Darbus, kuriems pirkti taikomas VPI, neatsižvelgiant į sustabdymo priežastis, Rangovas įsipareigoja organizuoti statomo statinio konservavimo darbus (jeigu tokie bus būtini siekiant apsaugoti Objektą).
- 11.4.6. Rangovas taip pat turi teisę inicijuoti Darbų stabdymą dėl aplinkybių, kurios nepriklauso nuo Rangovo valios, veiksmų ar neveikimo.

12. SUTARTIES ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMAS

- 12.1. Rangovas privalo per 10 darbo dienų po Sutarties sudarymo pateikti Užsakovui Specialiosiose sąlygose nurodytos rūšies Sutarties įvykdymo užtikrinimą, atitinkantį šiame punkte nurodytas sąlygas (**Sutarties įvykdymo užtikrinimas**). Jeigu Specialiosiose sąlygose yra pažymėti kelių rūšių Sutarties įvykdymo užtikrinimai, Rangovas privalo pasirinkti vieną iš jų, jeigu Specialiosiose sąlygose nėra nurodyta kitaip.

12.2. Sutarties įvykdymo užtikrinimo sąlygos:

- 12.2.1. Sutarties įvykdymo užtikrinimas turi būti besąlyginis, neatšaukiamas, pirmo pareikalavimo banko (garanto) arba draudimo bendrovės (draudiko) įsipareigojimas sumokėti Užsakovui jo reikalaujamą sumą, jeigu Užsakovas pateikia mokėjimo reikalavimą ir jame nurodo, (i) kad Rangovas pažeidė savo įsipareigojimą (-us) pagal Sutarties sąlygas, ir (ii) Rangovo padarytus pažeidimus, kurių neapima Specialiosiose sąlygose numatytos netesybos, taip pat įskaitant nesumokėtas netesybas už Darbų vėlavimą. Laidavimo draudimo atveju draudžiamuoju įvykiu turi būti laikomas pirmasis Užsakovo pareikalavimas sumokėti draudimo išmoką dėl sutartinių įsipareigojimų neįvykdymo;
- 12.2.2. Sutarties įvykdymo užtikrinimas turi būti išduotas: (a) Europos Sąjungoje licencijuoto banko arba draudimo bendrovės; arba (b) banko ar draudimo bendrovės iš trečiosios šalies, kurie užtikrinimo išdavimo dieną turi turėti bent vienos tarptautinių reitingų agentūros patvirtintą investicinio lygio reitingą, ne mažesnę kaip: Standard & Poor's – „A-“, Fitch – „A-“, Moody's – „A3“ arba lygiavertį; reitingą turi atitikti bankas arba draudimo bendrovė, kuri išdavė užtikrinimą, arba patronuojanti įmonė, arba bendrovių grupė, kuriai jie priklauso; Rangovas Užsakovo prašymu privalo pateikti Užsakovui investicinio lygio reitingo įrodymus;
- 12.2.3. Sutarties įvykdymo užtikrinimas turi būti surašytas lietuvių arba anglų kalba ir išverstas į lietuvių kalbą;
- 12.2.4. Sutarties įvykdymo užtikrinimo suma turi būti ne mažesnė, negu Specialiosiose sąlygose nurodytas procentinis dydis nuo Pradinės sutarties vertės be PVM. Jeigu vykdant Sutartį Sutarties kaina tampa didesnė negu Pradinės sutarties vertė, Rangovas privalo padidinti Sutarties įvykdymo užtikrinimo sumą, kad ji būtų ne mažesnė, negu Specialiosiose sąlygose nurodytas procentinis dydis nuo Sutarties kainos be PVM, ir pateikti tą patvirtinančius dokumentus Užsakovui per 10 darbo dienų nuo Susitarimo, pagal kurį padidėja Sutarties kaina, sudarymo dienos. Rangovas privalo tokia pačia tvarka padidinti Sutarties įvykdymo užtikrinimo sumą kiekvieną kartą, kai padidėja Sutarties kaina;
- 12.2.5. Sutarties įvykdymo užtikrinimo suma turi būti nurodoma ir išmokama eurais;
- 12.2.6. Reikalaujama pagal Sutarties įvykdymo užtikrinimą suma turi būti išmokama ne vėliau nei per 10 dienų po Užsakovo mokėjimo reikalavimo pateikimo garantui arba draudikui;
- 12.2.7. Sutarties įvykdymo užtikrinimas turi įsigalioti ne vėliau negu jo pateikimo Užsakovui dieną; jeigu Sutartis pratęsiamą, sustabdoma arba vėluojama vykdyti Sutartį, Sutarties įvykdymo užtikrinimas turi būti pratęsiamas tam laikotarpiui arba pateikiamas naujas;
- 12.2.8. Sutarties įvykdymo užtikrinime nurodytas jo galiojimo terminas turi būti ne trumpesnis negu 30 dienų po numatomos viso Objekto Darbų perdavimo-priėmimo akto sudarymo dienos. Rangovas privalo užtikrinti, kad Sutarties įvykdymo užtikrinimas galiotų ir būtų teisiškai įvykdomas nuo jo išdavimo dienos iki tol, kol abi Sutarties šalys visiškai įvykdys savo abipusius įsipareigojimus pagal Sutartį;

- 12.2.9. Jeigu likus 30 dienų iki Sutarties įvykdymo užtikrinimo galiojimo pabaigos paaiškėja, kad Sutarties įvykdymo užtikrinime nurodytas jo galiojimo terminas yra trumpesnis nei 12.2.7. p. nurodytas terminas, Rangovas privalo pratęsti Sutarties įvykdymo užtikrinimo galiojimą ir pateikti Užsakovui tai patvirtinanti dokumentą ne vėliau negu likus 14 dienų iki Sutarties įvykdymo užtikrinimo galiojimo pabaigos;
- 12.2.10. Jeigu Užsakovas pagal 12.2.8 p. laiku negauna Sutarties įvykdymo užtikrinimo pratęsimą patvirtinančio dokumento, Užsakovas turi teisę pareikalauti sumokėti visą Sutarties įvykdymo užtikrinimo sumą, kad ją pasiliktu kaip Rangovo sutartinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimą (užstatą) ir ja pasinaudotų, jeigu Rangovas tinkamai nevykdo savo sutartinių įsipareigojimų. Tuo tikslu Sutarties įvykdymo užtikrinime turi būti numatytas garanto arba draudiko besąlyginis įsipareigojimas sumokėti Užsakovui jo mokėjimo reikalavime nurodytą sumą, jeigu likus 30 dienų iki užtikrinimo galiojimo pabaigos nėra sudarytas Objekto Darbų perdavimo-priėmimo aktas, Rangovas nepratęsė užtikrinimo galiojimo termino ir (arba) nepateikė Užsakovui tą patvirtinančio dokumento likus 14 dienų iki užtikrinimo galiojimo pabaigos;
- 12.2.11. Sutarties įvykdymo užtikrinime turi būti numatytas garanto arba draudiko besąlyginis įsipareigojimas sumokėti Užsakovui jo mokėjimo reikalavime nurodytą sumą tiek kompensuoti Užsakovo jau patirtoms išlaidoms dėl Rangovo pažeidimų, tiek apmokėti realioms būsimoms Užsakovo išlaidoms;
- 12.2.12. Sutarties įvykdymo užtikrinimo suma proporcingai mažinama garanto ar draudiko išmokėtomis sumomis, taip pat proporcingai mažėja atliktų darbų sumai;
- 12.2.13. Turi būti numatyta, kad Užsakovas gali pateikti garantui arba draudikui mokėjimo reikalavimą ir jį teikiančio asmens įgaliojimus įrodančius dokumentus elektroniniu būdu, aiškiai aprašytu Sutarties įvykdymo užtikrinime;
- 12.2.14. Turi būti numatyta, kad Užsakovas gali pateikti garantui arba draudikui mokėjimo reikalavimą ir kitus dokumentus tokia kalba, kokia yra išduotas Sutarties įvykdymo užtikrinimas;
- 12.2.15. Turi būti numatyta, kad Sutarties įvykdymo užtikrinimui turi būti taikomi Lietuvos Respublikos įstatymai, banko pateiktam užtikrinimui – Lietuvos Respublikos įstatymai arba Bendrosios garantijų pagal pirmą pareikalavimą taisyklės (Uniform Rules for Demand Guarantees, URDG, ICC Publication No. 758, 2010 m. redakcija);
- 12.2.16. Turi būti numatyta, kad bet kokius ginčus tarp garanto ar draudiko ir Užsakovo, susijusius su Sutarties įvykdymo užtikrinimu, spręs Lietuvos Respublikos teismai.
- 12.3. Užsakovas turi teisę sulaikyti mokėjimus Rangovui (kaip užstatą) iki tol, kol Rangovas pateikia Užsakovui Sutarties įvykdymo užtikrinimą, kurio suma yra padidinta pagal 12.2.3 p. reikalavimus. Užsakovas turi teisę sulaikyti ne daugiau, negu suma, kuria Rangovas privalo padidinti Sutarties įvykdymo užtikrinimą.
- 12.4. Jeigu paaiškėja, kad Sutarties įvykdymo užtikrinimą išdavęs asmuo tapo nemokus, neįvykdo įsipareigojimų Užsakovui arba kitiems ūkio subjektams, ar netinkamai juos vykdo, Rangovas privalo nedelsdamas, bet ne vėliau nei per 14 dienų nuo Užsakovo reikalavimo, pateikti Užsakovui naują Sutarties įvykdymo užtikrinimą, atitinkantį šiame 12 p. nurodytas sąlygas. Iki tol Užsakovas turi teisę sustabdyti mokėjimus Rangovui pagal Sutartį, neviršijančius Sutarties įvykdymo užtikrinimo sumos.
- 12.5. Užsakovas turi teisę pateikti mokėjimo reikalavimą asmeniui, išdavusiam Sutarties įvykdymo užtikrinimą, dėl sumų, kurias jis turi teisę gauti pagal Sutartį, jeigu:
- 12.5.1. Užsakovas pagal 12.2.8 p. laiku negauna Sutarties įvykdymo užtikrinimo pratęsimą patvirtinančio dokumento. Tokiu atveju Užsakovas turi teisę pareikalauti sumokėti visą neišmokėtą Sutarties įvykdymo užtikrinimo sumą, kad ją pasiliktu kaip Rangovo sutartinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimą (užstatą) ir ja pasinaudotų, jeigu Rangovas tinkamai nevykdo savo sutartinių įsipareigojimų.
- 12.5.2. Rangovas nesumoka sumos, kurią privalo sumokėti Užsakovui pagal Sutartį, įskaitant netesybas už Darbų vėlavimą, per 30 dienų po Užsakovo rašytinio reikalavimo gavimo. Tokiu atveju Užsakovas turi teisę pareikalauti sumokėti jam Rangovo nesumokėtą sumą;

- 12.5.3. Rangovas neįvykdo kitų sutartinių įsipareigojimų, nei nurodytieji 12.2.8. ir 12.5.2 p., per 30 dienų po Užsakovo rašytinio reikalavimo gavimo. Tokiu atveju Užsakovas turi teisę pareikalauti sumokėti tokia Sutarties įvykdymo užtikrinimo sumą, kokia yra reikalinga Užsakovui tam, kad Užsakovas už Rangovą įvykdytų jo neįvykdytus sutartinius įsipareigojimus;
- 12.5.4. atsiranda Sutartyje numatytos aplinkybės dėl į Pažymą ir Atliktų darbų aktą įtrauktų netinkamai atliktų Darbų, kurių vertė viršija likusią pagal Sutartį Rangovui mokėtiną Sutarties kainos dalį;
- 12.5.5. atsiranda Sutartyje arba Įstatymuose numatytos aplinkybės, suteikiančios teisę Užsakovui nutraukti Sutartį dėl Rangovo kaltės. Tokiu atveju Užsakovas turi teisę pareikalauti sumokėti visą neišmokėtą Sutarties įvykdymo užtikrinimo sumą ir ją panaudoti tam, kad Užsakovas už Rangovą įvykdytų jo neįvykdytus sutartinius įsipareigojimus.
- 12.6. Jeigu Užsakovas pasinaudoja savo teise, numatyta 12.5.1 arba 12.5.5 p., Užsakovas privalo grąžinti Rangovui gautos Sutarties įvykdymo užtikrinimo sumos likutį, nepanaudotą ir neskirtą panaudoti konkrečių Rangovo neįvykdytų sutartinių įsipareigojimų įvykdymui, suėjus 30 dienų po to, kai:
- 12.6.1. užbaigus visus Darbus yra sudaromas Darbų perdavimo-priėmimo aktas; arba
- 12.6.2. Užsakovui nutraukus Sutartį dėl Rangovo kaltės, Užsakovas įvykdo už Rangovą šio neįvykdytus sutartinius įsipareigojimus.

13. DRAUDIMAS

13.1. Bendrieji draudimo reikalavimai

- 13.1.1. Rangovas privalo Įstatymuose, Sutarties sąlygose numatytais atvejais sudaryti šias draudimo sutartis:
- 13.1.1.1. projektuotojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo (Sutartyje sutrumpintai vadinamo **projektuotojo civilinės atsakomybės draudimu**);
- 13.1.1.2. statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų ir civilinės atsakomybės privalomojo draudimo (Sutartyje sutrumpintai vadinamo **Statybos darbų ir Rangovo civilinės atsakomybės draudimu**).
- 13.1.2. Rangovas privalo sudaryti draudimo sutartis pagal Įstatymuose ir Sutarties sąlygose joms keliamus reikalavimus.
- 13.1.3. Draudikas turi būti (a) Europos Sąjungoje registruota draudimo bendrovė arba (b) draudimo bendrovė iš trečiosios šalies, kuri draudimo sutarties sudarymo dieną turi turėti bent vienos tarptautinių reitingų agentūros patvirtintą investicinio lygio reitingą, ne mažesnę kaip: Standard & Poor's – „A-“, Fitch – „A“, Moody's – „A3“ arba lygiavertį; reitingą turi atitikti draudimo bendrovė, kuri sudarė draudimo sutartį, arba patronuojanti įmonė, arba bendrovių grupė, kuriai ji priklauso; Rangovas Užsakovo prašymu privalo pateikti Užsakovui investicinio lygio reitingo įrodymus.
- 13.1.4. Draudimo sutartis turi būti surašyta lietuvių arba anglų kalba (ir išversta į lietuvių kalbą).
- 13.1.5. Draudimo sutartyje turi būti numatytas draudimas pakeisti sutarties sąlygas be Užsakovo sutikimo, išskyrus atvejus, kai draudikas turi teisę pagal draudimo taisykles pakeisti draudimo sutarties sąlygas vienašališkai.
- 13.1.6. Užsakovas privalo duoti Rangovui sutikimą dėl draudimo sutarties sąlygų pakeitimo arba pateikti motyvuotas pastabas per 5 darbo dienas nuo Rangovo rašytinio prašymo gavimo dienos.
- 13.1.7. Rangovas privalo, prieš sudarydamas draudimo sutartį, suderinti su Užsakovu draudimo sutarties projektą.
- 13.1.8. Rangovas privalo pateikti Užsakovui draudimo įmokos sumokėjimą patvirtinančio dokumento patvirtintą kopiją per 2 darbo dienas po draudimo įmokos sumokėjimo termino dienos.
- 13.1.9. Jeigu draudimo Sutarties terminas pasibaigia anksčiau, negu numatyta Įstatymuose ir (arba) Sutarties sąlygose, Rangovas privalo pratęsti (atnaujinti) draudimo sutartį ir pateikti Užsakovui tai patvirtinančius dokumentus likus ne mažiau nei 10 darbo dienų iki draudimo sutarties termino pabaigos.

- 13.1.10. Rangovas privalo visuomet laikytis draudimo sutarties sąlygų bei užtikrinti, kad sudaryta draudimo sutartis galiotų iki jos termino pabaigos, ir yra visiškai atsakingas už bet kokius jos pažeidimus ir dėl tokių pažeidimų kylančias pasekmes.
- 13.1.11. Iš draudiko gauta draudimo išmoka privalo būti naudojama apdraustiems nuostoliams ir žalai padengti.
- 13.1.12. Jeigu draudiko išmokėtos draudimo išmokos nepakanka Rangovo padarytai žalai atlyginti, Rangovas privalo atlyginti likusius nuostolius, atsižvelgdamas į 19 p. nuostatas. Jeigu Sutarties vykdymo metu paaiškėja, kad Rangovas neužtikrina draudimo sutarties sąlygų laikymosi, tai bet kokius nuostolius arba žalą, kuriuos pagal draudimo sutartį būtų turėjęs atlyginti draudikas, privalo atlyginti Rangovas.

13.2. **Projektuotojo civilinės atsakomybės draudimas**

- 13.2.1. Rangovas privalo ne vėliau kaip per 10 dienų po Sutarties pasirašymo pateikti Užsakovui projektuotojo civilinės atsakomybės draudimo sutartį sudarančių dokumentų kopijas ir sutarties įsigaliojimo faktą patvirtinančius dokumentus. Rangovas turi teisę pateikti Užsakovui Darbo projektą rengiančio Subrangovo sudarytą projektuotojo civilinės atsakomybės draudimo sutartį, jeigu ji pilnai atitinka Sutarties reikalavimus.
- 13.2.2. Projektuotojo civilinės atsakomybės draudimo apsaugos laikotarpis turi prasidėti nuo Sutarties įsigaliojimo dienos. Pagal Statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklės, galiojusias galutinio pasiūlymų pateikimo Pirkime dieną (**Projektuotojo atsakomybės draudimo taisyklės**), Šalių nustatytas draudimo apsaugos galiojimo laikotarpis turi atitikti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.698 str. 1 d. numatytus garantinius terminus.
- 13.2.3. Draudimo suma vienam draudžiamajam įvykiui turi būti ne mažesnė negu nurodytoji Specialiosiose sąlygose, tačiau bet kuriuo atveju – ne mažesnė, nei Projektuotojo atsakomybės draudimo taisyklėse nurodytoji minimali draudimo suma.
- 13.2.4. Besąlyginė išskaita turi būti ne didesnė nei nurodyta draudimo liudijime, tačiau bet kuriuo atveju – ne didesnė, nei Projektuotojo atsakomybės draudimo taisyklėse nurodytoji maksimali besąlyginė išskaita.

13.3. **Statybos darbų ir Rangovo civilinės atsakomybės draudimas**

- 13.3.1. Rangovas privalo ne vėliau kaip per 10 dienų po Sutarties pasirašymo pateikti Užsakovui Statybos darbų ir Rangovo civilinės atsakomybės draudimo sutartį sudarančių dokumentų kopijas ir sutarties įsigaliojimo faktą patvirtinančius dokumentus.
- 13.3.2. Jeigu Rangovas veikia jungtinės veiklos (partnerystės) pagrindu, visi partneriai turi būti įvardyti kaip apdraustieji pagal draudimo sutartį.
- 13.3.3. Visa statybvieta turi būti draudimo vieta pagal draudimo sutartį.
- 13.3.4. Statybos darbų draudimo apsaugos galiojimo laikotarpis turi būti nuo Statybos darbų pradžios iki Darbų perdavimo- priėmimo akto, sudaryto užbaigus visus Darbus, sudarymo dienos.
- 13.3.5. Statybos darbų draudimo suma turi būti ne mažesnė negu nurodytoji Specialiosiose sąlygose.
- 13.3.6. Statybos darbų draudimo besąlyginė išskaita turi būti ne mažesnė nei 500 EUR ir ne didesnė nei Statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų ir civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklėse, galiojusiose galutinio pasiūlymų pateikimo Pirkime dieną (Statybos darbų draudimo taisyklės), nurodytoji maksimali besąlyginė išskaita.
- 13.3.7. Civilinės atsakomybės draudimo apsaugos galiojimo laikotarpis turi prasidėti nuo Statybos darbų pradžios bei negali būti trumpesnis nei dveji metai nuo Darbų perdavimo-priėmimo akto, sudaryto užbaigus visus Darbus, sudarymo dienos.
- 13.3.8. Civilinės atsakomybės draudimo suma vienam draudžiamajam įvykiui turi būti ne mažesnė negu nurodytoji Specialiosiose sąlygose, tačiau bet kuriuo atveju – ne mažesnė, nei Statybos darbų draudimo taisyklėse nurodytoji minimali draudimo suma.

- 13.3.9. Civilinės atsakomybės draudimo besąlyginė išskaita turi būti ne didesnė nei nurodyta draudimo liudijime ir atitikti Specialiosiose sąlygose keliamus reikalavimus.

14. SUTARTIES KAINA

14.1. Sutarties kaina ir jos apskaičiavimas

- 14.1.1. Sutarties kaina, kurią Užsakovas privalo sumokėti Rangovui už faktiškai atliktus Darbus pagal Sutarties sąlygas, įskaitant visus Susitarimus, yra apskaičiuojama, taikant fiksuotos kainos apskaičiavimo būdą, ir vadovaujantis 14.2 p. „Sutarties kainos apskaičiavimas“.
- 14.1.2. Pradinės sutarties vertė ir Rangovo pasiūlymo kaina, už kurią Rangovas įsipareigojo pagal Sutarties sąlygas atlikti Darbus, nurodytus Užsakovo užduotyje ir (arba) Statinio projekte, yra nurodyta Specialiosiose sąlygose.
- 14.1.3. Laikoma, kad į Rangovo pasiūlymo kainą yra įtrauktos visos Rangovo išlaidos, susijusios su visų Darbų įvykdymu, taip pat su tinkamu ir kokybišku šioje Sutartyje numatytų kitų Rangovo įsipareigojimų įvykdymu, įskaitant mokesčius, muitus ir kitokias išlaidas, Rangovo patirtas vykdant Sutartyje numatytus įsipareigojimus.
- 14.1.4. Laikoma, kad Statybos produkto ar Įrenginio kaina Statybos vietoje apima visus Statybos produkto ar Įrenginio eksporto ir importo procedūrų atlikimo, muitų ir importo mokesčių sumokėjimo, transportavimo, pristatymo į statybvieta, iškrovimo bei sandėliavimo kaštus ir kita.
- 14.1.5. Lokalinėse sąmatose nurodyti kiekiai yra apytikriai ir neturi būti laikomi faktiniais ir tiksliais Darbų kiekiais. Tol, kol nėra keičiamos Darbų apimtys, atlikti didesni kiekiai nelaikomi Papildomais darbais, o atlikti mažesni kiekiai – Atsisakomais darbais.

14.2. Sutarties kainos apskaičiavimas

- 14.2.1. Rangovas privalo įvykdyti Sutartį ta apimtimi, kokia ji yra nustatyta Sutarties sudarymo metu, už Rangovo pasiūlyme ir Specialiosiose sąlygose nurodytą fiksuotą kainą.
- 14.2.2. Jeigu paaiškėja, kad Užsakovo dokumentuose yra nurodytos per mažos Darbų apimtys tam, kad būtų galima tinkamai užbaigti Darbus, Rangovas privalo nedelsdamas apie tai informuoti Užsakovą, vadovaudamasis 5.7 p. Tokiu atveju taikomos 5.7.4 p. nustatytos sąlygos.

14.3. Sutarties kainos detalizacija

- 14.3.1. Rangovas privalo per 7 dienas nuo Sutarties įsigaliojimo dienos pateikti Užsakovui Sutarties kainos detalizaciją Lokalinėse sąmatose.
- 14.3.2. Šalys vadovaujasi Lokalinėmis sąmatomis, kai Šalys pagal Sutarties sąlygas turi apskaičiuoti Papildomų darbų ir Atsisakomų darbų kainą, išskyrus atvejus, jeigu paaiškėja, kad Lokalinėse sąmatose nurodytos kainos ir įkainiai Sutarties sudarymo buvo dirbtinai sumažinti arba padidinti. Užsakovas, vertindamas Darbų, už kuriuos mokama fiksuota kaina, Atliktų darbų aktus ir Pažymas apie atliktų darbų vertę, gali atsižvelgti į Lokalines sąmatas, tačiau nėra jų saistomas.

14.4. Sutarties kainos perskaičiavimas dėl kainų lygio pokyčio

- 14.4.1. Sutarties kaina turi būti peržiūrima dėl kainų lygio pokyčio bet kurios iš Šalių rašytiniu prašymu, išskyrus jeigu Specialiosiose sąlygose yra nurodyta, kad Sutarties kainai peržiūra yra netaikoma. Peržiūros momentas yra Šalies prašymo kitai Šaliai peržiūrėti Sutarties kainą gavimo diena.
- 14.4.2. Turi būti perskaičiuojamos Rangovui mokėtinos sumos tik už Statybos darbus, o už kitus, nei Statybos darbai, Darbus (Darbo projekto parengimą, kadastrinius, geodezinius pamatavimus, jeigu tokie būtų atliekami bei kitus tyrimus, jeigu toks poreikis kiltų) mokėtinos sumos negali būti perskaičiuojamos.
- 14.4.3. Rangovui mokėtinos sumos už Statybos darbus gali būti perskaičiuojamos, jeigu Valstybinės duomenų agentūros (www.stat.gov.lt) kas mėnesį skelbiamo statybos sąnaudų elementų kainų indekso, labiausiai atitinkančio Objekto rūšį (toliau – Indeksas), reikšmė pakinta daugiau kaip 5 proc. per bet kurį Darbų vykdymo laikotarpį. Indekso reikšmių šaltinis – Valstybės duomenų agentūros duomenų bazės. Indeksą

galima rasti (žingsniai):

1. <https://osp.stat.gov.lt/>.
2. Visi rodikliai;
3. Rodiklių duomenų bazė;
4. Pagal temą;
5. Ūkis ir finansai (makroekonomika);
6. Kainų indeksai, pokyčiai ir kainos;
7. Statybos sąnaudų elementų kainų indeksai (SSKI), kainų pokyčiai ir svoriai;
8. Statybos sąnaudų elementų kainų indeksai;
9. Statybos sąnaudų elementų kainų indeksai (2015 m. – 100);
10. Viršuje spaudžiame v Lentelės parinktys;
11. Statinių pagal tipą klasifikatorius (CC);
12. Nurodome Negyvenamosios paskirties pastatai;
13. Nurodome laikotarpį.

- 14.4.4. Sutarties kaina perskaičiuojama dėl Indekso pokyčio, pagal Sutartį neišpirktų Statybos darbų vertę padauginant iš Indekso pokyčio koeficiento, kuris apskaičiuojamas pagal toliau nurodytą formulę:

$$K = IPb / IPr$$

Kur:

K – Indekso pokyčio koeficientas;

IPr – Indekso reikšmė laikotarpio pradžioje. Indekso reikšmė laikotarpio pradžioje, kuri pirmajam perskaičiavimui yra ne ankstesnė, negu Sutarties įsigaliojimo diena, o sekantiems perskaičiavimams Susitarimo dėl kainos perskaičiavimo įsigaliojimo diena;

IPb – Indekso reikšmė laikotarpio pabaigoje. Indekso reikšmė laikotarpio pabaigoje, kuri yra ne vėlesnė, negu suinteresuotos Šalies prašymo perskaičiuoti Darbų įkainius diena.

- 14.4.5. Šalys privalo sudaryti Susitarimą dėl kainos perskaičiavimo per 10 darbo dienų nuo Šalies prašymo kitai Šaliai perskaičiuoti kainą pateikimo dienos. Šalys privalo Susitarime nurodyti Indekso reikšmę laikotarpio pradžioje ir jos nustatymo datą, Indekso reikšmę laikotarpio pabaigoje ir jos nustatymo datą, Indekso pokyčio koeficientą, perskaičiuotą fiksuotos kainos sumą (įskaitant Lokalinėse sąmatose nurodytus įkainius), perskaičiuotą Pradinės sutarties vertę, perskaičiuotą Sutarties įvykdymo užtikrinimo sumą (jeigu ji turi būti didinama pagal 12.2.3 p.), perskaičiuotą Statybos darbų ir Rangovo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sumą (šios sumos turi būti padauginamos iš Indekso pokyčio koeficiento) bei kitą perskaičiavimui reikšmingą informaciją.
- 14.4.6. Po to, kai Šalys sudaro Susitarimą dėl kainos perskaičiavimo, perskaičiuotoji kaina taikoma Statybos darbams, kurie yra įtraukiami į Atliktų darbų aktus (kaip per ataskaitinį laikotarpį atlikti Darbai), Rangovo pateikiamus po Susitarimo pasirašymo. Jeigu dėl Susitarimo sudarymui reikalingo laiko gali vėluoti Atliktų darbų aktų pateikimas, Rangovas turi teisę arba (a) pateikti Atliktų darbų aktą su neperskaičiuotomis kainomis (įkainiais) ir perskaičiavimą atlikti kitame Atliktų darbų akte, arba (b) sustabdyti Atliktų darbų akto pateikimą iki bus perskaičiuotos kainos (įkainiai).
- 14.4.7. Sutarties kaina gali būti peržiūrima vieną kartą, ne anksčiau kaip po 6 mėnesių nuo Sutarties įsigaliojimo, jeigu Sutarties galiojimo laikotarpis leidžia užtikrinti kainos peržiūros procedūros įvykdymą ir pakeitimo pasirašymą iki Darbų atlikimo termino pabaigos.
- 14.4.8. Jeigu Darbai vėluoja dėl priežasčių, dėl kurių Rangovas neįgyja teisės į Darbų terminų pratęsimą,

uždelstų Statybos darbų kaina neperskaičiuojama dėl kainų lygio pasikeitimo.

14.5. Sutarties kainos perskaičiavimas dėl mokesčių pakeitimo

- 14.5.1. Visais atvejais, Įstatymais pakeitus pridėtinės vertės mokesčio (PVM) dydį arba mokėjimo tvarką, tokie pakeitimai turi būti taikomi toms Pažymoms apie atliktų darbų vertę ir PVM sąskaitoms faktūroms, kurias Rangovas sudaro po tokių pakeitimų įsigaliojimo, be atskiro Šalių Susitarimo. Tokiu atveju Sutarties kaina be PVM nekeičiama.
- 14.5.2. Kitus, nei PVM, mokesčius reglamentuojančių teisės aktų pakeitimai negali būti pagrindas peržiūrėti Sutarties kainą, kuriai taikoma peržiūra.

14.6. Sutarties kainos pakeitimai dėl kiekių (apimčių) keitimo

- 14.6.1. Kai Įstatymuose arba Sutartyje numatytais atvejais keičiamos Darbų apimtys, Sutarties kaina turi būti perskaičiuojama laikantis Viešųjų pirkimų tarnybos nustatytų rekomendacijų², ir sumažinta, atimant Atsisakomų darbų kainą, ir (arba) pridedant Papildomų darbų kainą.
- 14.6.2. Kai Įstatymuose arba Sutartyje numatytais atvejais vieni Darbai yra keičiami kitais, laikoma, kad Darbai, kurie nebus vykdomi, yra Atsisakomi darbai, o juos pakeičiantys darbai yra Papildomi darbai.
- 14.6.3. Papildomų darbų ir Atsisakomų darbų kaina apskaičiuojama, taikant 14.6.3.1-14.6.3.4 p. pateikiamus būdus prioritetine tvarka:
 - 14.6.3.1. taikomos Lokalinėse sąmatose nurodytos kainos ir įkainiai, atsižvelgiant į indeksaciją pagal 14.4 p.;
 - 14.6.3.2. jeigu įmanoma, išskaičiuojama Lokalinėse sąmatose nurodytos kainos arba įkainio dalis;
 - 14.6.3.3. pritaikomi Lokalinėse sąmatose nurodytų panašių Darbų įkainiai;
 - 14.6.3.4. įvertinamos pagrįstos Išlaidos pagal Viešųjų pirkimų tarnybos norminiuose administraciniuose aktuose, galiojusiuose galutinio pasiūlymų pateikimo Pirkime dieną, patvirtintas kainodaros nustatymo bei tiesioginių ir netiesioginių išlaidų apskaičiavimo taisyklės (net jeigu Sutarties galiojimo metu jos netektų galios);
 - 14.6.3.5. jeigu nėra galimybės taikyti vieną iš aukščiau nurodytų būdų, įvertinant papildomų darbų pagrįstas tiesiogines (darbo užmokesčio ir su juo susijusius mokesčius, statybos produktų ir įrenginių, mechanizmų eksploatacijos sąnaudas, statybvietsės) bei netiesiogines (pridėtines, pelno) išlaidas, vadovaujantis Kainodaros taisyklių nustatymo metodikos, patvirtintos Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-95 priedu „Tiesioginių ir netiesioginių išlaidų apskaičiavimo taisyklės“ nuostatomis

15. ATSISKAITYMO TVARKA

15.1. Tarpiniai mokėjimai

- 15.1.1. Tarpiniam mokėjimui gauti, Rangovas už praėjusį mėnesį iki kito mėnesio 10 d. privalo pateikti Užsakovui ir Techninės priežiūros vadovui Pažymą ir Atliktų darbų aktą (po 2 egz.), užpildytą pagal Sutarties specialiųjų sąlygų 5 priedą.
- 15.1.2. Pažymoje ir Atliktų darbų akte nurodytos Darbų grupių (Kritinių taškų) kainos, išreikštos procentine dalimi, gali būti sumokėtos Rangovui dalimis atsižvelgiant į faktiškai atliktą to Darbo grupės (Kritinių taškų) dalį. Tokiu atveju, Rangovo prašymu, Užsakovo atstovas – Techninis prižiūrėtojas, patikrindamas dalinai atlikto Darbo grupės (Kritinių taškų) apimtį, turi įvertinti, kokia numatyto Darbo grupės (Kritinių taškų) dalis procentais yra faktiškai atlikta ir pranešti Rangovui.
- 15.1.3. Užsakovas, gavęs 15.1.1 punkte nurodytus dokumentus, per 10 dienų privalo patvirtinti pasirašydamas atliktų darbų aktą išskyrus atvejus, jeigu:
 - 15.1.3.1. koks nors Rangovo atliktas Darbas neatitinka Sutarties reikalavimų. Tokiu atveju Užsakovas gali

² Dėl pirkimo sutarties pakeitimų vertės skaičiavimo praktikos, vadovaujantis VPĮ 89 str. 2 d. - Viešųjų pirkimų tarnyba

- reikalauti Rangovo pateikti pakoreguotus mokėjimo dokumentus atitinkamai sumažinant to tarpinio mokėjimo sumą netinkamo Darbo verte ir galės deklaruoti išlaidas, kai bus ištaisyti trūkumai; ir (arba)
- 15.1.3.2. Rangovas pagal Sutartį neatliko arba neatlieka kokio nors Darbo arba įsipareigojimo, apie kurį jam atitinkamai buvo pranešęs Užsakovas. Tokiu atveju Užsakovas gali reikalauti Rangovo pateikti pakoreguotus mokėjimo dokumentus, atitinkamai sumažinant tarpinio mokėjimo sumą to Darbo arba įsipareigojimo verte.
 - 15.1.4. Kiekvieno tarpinio mokėjimo suma sumažinama atėmus Specialiosiose sąlygose nurodytą dydžio Sulaikomą sumą (kai taikoma).
 - 15.1.5. Rangovas, gavęs Užsakovo nepritarimą daliai Atliktų darbų akto gali arba (a) pataisyti Atliktų darbų aktą ir Pažymą apie atliktų darbų vertę pagal Užsakovo pastabas ir iš naujo pateikti patvirtinimui arba (b) pateikti Užsakovui Atliktų darbų aktą tai daliai, su kuria Užsakovas sutinka, pakartotinai nederindamas akto su Techniniu prižiūrėtoju, o likusią dalį įtraukti į vėlesnį Atliktų darbų aktą.
 - 15.1.6. Po to, kai Rangovas gauna Užsakovo atstovo pasirašytą Atliktų darbų aktą, Rangovas privalo per 5 darbo dienas elektroniniu būdu pateikti Užsakovui elektroninę sąskaitą faktūrą mokėtinai sumai, nurodytai Pažymoje apie atliktų darbų vertę:
 - 15.1.6.1. elektroninę sąskaitą faktūrą, atitinkančią Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartą, kurio nuoroda paskelbta 2017 m. spalio 16 d. Komisijos įgyvendinimo sprendime (ES) 2017/1870 dėl nuorodos į Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartą ir sintaksių sąrašo paskelbimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/55/ES (OL 2017 L 266, p. 19) (toliau – **Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartas**), Rangovas gali pateikti per informacinę sistemą „SABIS“ (<https://sabis.nbfc.lt/>);
 - 15.1.6.2. Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standarto neatitinkančią elektroninę sąskaitą faktūrą Rangovas privalo pateikti, naudodamasis informacinės sistemos „SABIS“ priemonėmis (<https://sabis.nbfc.lt/>).
 - 15.1.7. Užsakovas elektronines sąskaitas faktūras priima ir apdoroja naudodamasis informacinės sistemos „SABIS“ priemonėmis, išskyrus VPI nustatytus išimtinus atvejus.
 - 15.1.8. Užsakovas privalo apmokėti Rangovo sąskaitą faktūrą ne vėliau kaip per 30 dienų nuo jos bei kitų Specialiosiose sutarties sąlygose nurodytų dokumentų gavimo. Užsakovas neturi prievolės apmokėti Rangovo sąskaitą faktūrą, jeigu aukščiau aprašyta tvarka nėra patvirtintas Atliktų darbų aktas. Jeigu Rangovas pateikia sąskaitą faktūrą iki Atliktų darbų akto, jos apmokėjimo terminas pradedamas skaičiuoti, kai patvirtinamas atitinkamas Atliktų darbų aktas.
 - 15.1.9. Atliktų darbų aktas yra skirtas įvertinti per ataskaitinį laikotarpį atliktų Darbų vertę atsiskaitymo tikslais ir jo sudarymas nereiškia, kad Užsakovas priėmė Darbus. Todėl Rangovas neturi teisės vienašališkai sudaryti Atliktų darbų akto.
 - 15.1.10. Jeigu bet kuriuo metu po Atliktų darbų akto sudarymo paaiškėja, kad į jį įtraukti Darbai buvo atlikti netinkamai, Užsakovas žodžiu informuoja Rangovą ir, reikalui esant, jeigu į žodinį pastebėjimą neatsižvelgiama, teikiama pretenzija raštu. Tokiu atveju Užsakovas turi teisę sulaikyti mokėjimus Rangovui, atitinkančius tokių Darbų vertę, iki tol, kai Rangovas pašalina nustatytus defektus ir Šalys bei Techninis prižiūrėtojas tą patvirtina.
 - 15.1.11. Jeigu Šalys sudaro trišalį susitarimą su Subrangovu:
 - 15.1.11.1. Rangovas privalo Pažymoje apie atliktų darbų vertę išskirti Subrangovui mokėtiną sumą ir ją pateikti Užsakovui pasirašytą to Subrangovo arba kartu su Pažyma apie atliktų darbų vertę pateikti Užsakovui Subrangovo rašytinį patvirtinimą dėl Subrangovui mokėtinios sumos dydžio, kurio suma sutampa su Pažymoje apie atliktų darbų vertę išskirtą Subrangovui mokėtiną sumą;
 - 15.1.11.2. Užsakovas privalo pervesti Subrangovui mokėtiną sumą į Subrangovo banko sąskaitą, nurodytą trišaliame susitarime, o likutį pervesti į Rangovo banko sąskaitą po to, kai pagal Sutarties ir trišalio susitarimo reikalavimus sudaromas Atliktų darbų aktas, Pažyma apie atliktų darbų vertę ir Rangovas pateikia sąskaitą faktūrą už Darbus Užsakovui;

15.2. Galutinis atsiskaitymas

- 15.2.1. Užsakovas privalo sumokėti Rangovui Sulaikomą sumą, kai taikoma, ne vėliau kaip per 30 dienų po to, kai įvyksta visos šios galutinio atsiskaitymo sąlygos (**Galutinio atsiskaitymo sąlygos**):
- 15.2.1.1. yra įvykdytos visos sąlygos, nurodytos 7.1.1 p., kada Darbai yra laikomi užbaigtais, ir 7.2 p. „Darbų priėmimas“ nustatyta tvarka yra sudarytas Darbų perdavimo-priėmimo aktas;
- 15.2.1.2. pagal 7.2.6 p. yra gražinta Užsakovui visa statybvietė ir sudarytas statybvietės perdavimo-priėmimo aktas (-ai);
- 15.2.1.3. yra 8.1 p. nustatyta tvarka įformintas Statybos užbaigimo aktas.
- 15.2.1.4. Rangovas pateikė Užsakovui galiojančią Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimą;
- 15.2.1.5. yra pašalinti visi defektai, nurodyti Defektų akte, sudarytame pagal 7.2.4.2 p., ir Statybos užbaigimo akte, nepriklausomai nuo to, ar jie buvo pašalinti iki Garantinių terminų pradžios, ar vėliau, ir visų defektų pašalinimą patvirtino Užsakovas;
- 15.2.1.6. Rangovas pateikia Užsakovui Pažymą apie atliktų darbų vertę, kurioje nurodo Sulaikomą sumą kaip Rangovui mokėtiną sumą.
- 15.2.2. Kai įvyksta visos Galutinio atsiskaitymo sąlygos, Užsakovas privalo sumokėti Rangovui Sulaikomą sumą (kai taikoma).
- 15.2.3. Jeigu Rangovas nevykdo savo prievolių ir jas įvykdo Užsakovas arba jo pasitelkti tretieji asmenys tam, kad Objekto atžvilgiu būtų įvykdytos visos Galutinio atsiskaitymo sąlygos, arba jeigu Galutinio atsiskaitymo sąlygos lieka neįvykdytos ir už tai atsako Rangovas, Rangovas netenka teisės gauti Sulaikomą sumą, tenkančią Objektui. Tokiu atveju laikoma, kad Sulaikoma suma atitinka Užsakovo minimalius praradimus dėl to, jog dėl Rangovo kaltės neįvyko kuri nors Galutinio atsiskaitymo sąlyga (-os), ir Sutarties kaina automatiškai sumažėja tokios Sulaikomos sumos dydžiu. Ši taisyklė taikoma ir jeigu Sutartis yra nutraukiama arba pasibaigia, Objekto atžvilgiu neįvykus Galutinio atsiskaitymo sąlygoms, išskyrus 23.5.2 p. numatytą atvejį, kai Sutarties nutraukimo atveju Rangovas įgyja teisę gauti Sulaikomos sumos dalį, proporcingą Darbų, kuriuos Rangovas užbaigė ir Užsakovas priėmė, vertei.
- 15.2.4. Jeigu Užsakovo patirtos išlaidos Galutinio atsiskaitymo sąlygų įvykdymui viršija pagal 15.3.2 p. Rangovui nepriklausančią Sulaikomą sumą, Rangovas privalo atlyginti Užsakovui perviršį per 15 dienų nuo Užsakovo rašytinio pareikalavimo.

15.3. Kiti atsiskaitymo klausimai

- 15.3.1. Visi mokėjimai pagal Sutartį atliekami eurais. Tarptautiniai mokėjimo pavedimai iš Lietuvos į kitą šalį yra daromi gavėjo sąskaita. Mokėjimo pavedimai Užsakovui daromi mokėtojo sąskaita.
- 15.3.2. Už pavėluotus mokėjimus pagal Sutartį mokesčių Šalis privalo sumokėti kitai Šaliai Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio delspinigių.

16. KONFIDENCIALI INFORMACIJA

- 16.1. Šalys įsipareigoja laikytis konfidencialumo ir be kitos Šalies rašytinio sutikimo neatskleisti tos Šalies informacijos, nurodytos kaip konfidencialios, jokiems Šalies darbuotojams, su Šalimi susijusiems ar kitiems tretiesiems asmenims, kuriems nėra būtina šią informaciją naudoti jų darbo tikslais, išskyrus žemiau nurodytus atvejus.
- 16.2. Šalis turi teisę atskleisti kitos Šalies konfidencialią informaciją šiais atvejais:
- 16.2.1. konfidencialios informacijos atskleidimas yra būtinas tinkamam Šalies teisių ar pareigų pagal Sutartį įgyvendinimui – tačiau tokiu atveju informaciją galima atskleisti tik ta apimtimi, kiek tai yra reikalinga sutartinių teisių ar pareigų įgyvendinimui, ir tik tokiems tretiesiems asmenims, kuriems būtina, su sąlyga, kad konfidencialią informaciją gaunantys tretieji asmenys prisiima tokius pačius konfidencialumo įsipareigojimus, kokie yra nustatyti šioje Sutartyje. Jeigu tretieji asmenys atskleidžia konfidencialią informaciją, Šalis atsako už jų veiksmus kaip už savo;

- 16.2.2. konfidencialią informaciją yra būtina atskleisti pagal Įstatymų reikalavimus, įskaitant atvejus, kai to teisėtai pareikalauja Valdžios institucija.
- 16.3. Prieš atskleisdama konfidencialią informaciją, Šalis privalo informuoti kitą Šalį (tiek, kiek tai nedraudžiama pagal Įstatymus) apie būtinybę arba gautą Valdžios institucijos reikalavimą atskleisti konfidencialią informaciją ir imtis protingų priemonių, siekdama užtikrinti atskleistos informacijos konfidencialumą.
- 16.4. Šalis atsako:
- 16.4.1. už bet kokią neteisėtą, įskaitant atsitiktinį, kitos Šalies konfidencialios informacijos ar bet kurios jos dalies atskleidimą ar perdavimą, arba konfidencialios informacijos neteisėtą naudojimą;
- 16.4.2. už tai, kad nesiėmė visų protingų veiksmų, kad išsaugotų ir apsaugotų kitos Šalies konfidencialią informaciją ar bet kurią jos dalį, užkirstų kelią tolesniam jos neteisėtam atskleidimui, perdavimui ar naudojimui.
- 16.5. Šalis privalo sumokėti kitai Šaliai Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio baudą ir atlyginti visą tiesioginę žalą, kurią sukėlė konfidencialumo įsipareigojimų pažeidimas, tiek, kiek ji viršija baudos sumą. Šalys įsipareigoja laikytis konfidencialumo įsipareigojimo ir pasibaigus Sutarčiai.

17. ASMENS DUOMENŲ APSAUGA

- 17.1. Šalys vykdydamos Sutartį veikia kaip savarankiški duomenų valdytojai. Rinkdamos ir tvarkydamos asmens duomenis, Šalys privalo laikytis 2016-04-27 Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) ir taikomų Įstatymų reikalavimų ir užtikrinti, kad duomenų subjektai būtų tinkamai informuoti apie jų asmens duomenų tvarkymą.

18. TREČIŪJŲ ASMENŲ PATIKRINIMAI

- 18.1. Rangovas privalo pagal Užsakovo pagrįstą prašymą leisti Užsakovui ir Valdžios institucijoms patikrinti Rangovo buhalterinę apskaitą ir dokumentus, susijusius su Sutarties vykdymu, taip pat leisti Užsakovo ar Valdžios institucijos paskirtiems auditoriams atlikti jų auditą arba kitiems specialistams atlikti tokių dokumentų ir informacijos patikrinimą. Nurodyti tretieji asmenys taip pat turi teisę patikrinti Statybos darbų vykdymą statybvietėje ir kitus Sutarties vykdymo klausimus. Laikoma, kad Rangovo išlaidos dėl tokių patikrinimų ir auditų yra įskaičiuotos į Sutarties kainą.
- 18.2. Rangovas įsipareigoja atskleisti tikrinantiems arba audituojantiems asmenims visą savo konfidencialią ir kitą informaciją, kurios pagrįstai reikia tiems asmenims tam, kad jie įsitikintų, jog vykdydant Sutartį nepažeidžiama Sutartis ar taikytini Įstatymai. Rangovas privalo pats pasirūpinti tinkama Rangovo konfidencialios informacijos apsauga per trečiųjų asmenų patikrinimus.
- 18.3. Užsakovas įsipareigoja saugoti Rangovo konfidencialią informaciją, kurią Užsakovas sužinojo per tokį patikrinimą ar auditą, tačiau Užsakovas neatsako už patikrinimus ar auditus atliekančių asmenų konfidencialumo įsipareigojimus ir jų vykdymą. Rangovas neturi teisės reikšti Užsakovui pretenzijų ir reikalavimų, kylančių iš trečiųjų asmenų atliekamų patikrinimų.

19. BENDRIEJI ATSAKOMYBĖS KLAUSIMAI

- 19.1. Netesybų už vėlavimą ar pareigų pagal Sutartį pažeidimą sumokėjimas neatleidžia Šalies nuo Sutartyje numatytų jos pareigų vykdymo.
- 19.2. Sutartyje nurodytos netesybos taikomos kaip savalaikio Šalių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimas ir minimali teisių gynimo priemonė Šaliai patyrus nuostolių dėl Sutarties pažeidimų, kad tai Šaliai nereikėtų įrodinėti tų nuostolių sumos.
- 19.3. Jei paaiškėja, kad kuris nors iš šioje Sutartyje pateiktų pareiškimų ar garantijų buvo iš esmės neteisingas, melagingas ar klaidinantis, Šalis pažeidėja nukentėjusiai Šaliai privalo atlyginti visus tiesioginius

nuostolius, kuriuos nukentėjusioji Šalis patyrė dėl tokio neteisingo, melagingo ar klaidinančio pareiškimo ar garantijos.

- 19.4. Šioje Sutartyje numatytos teisių gynybos priemonės neapriboja Šalių teisės pasinaudoti kitomis teisėtomis teisių gynybos priemonėmis.
- 19.5. Šalių atsakomybė pagal šią Sutartį yra apribota tiesioginiais nuostoliais – nė viena iš Šalių negali būti laikoma atsakinga kitai Šaliai dėl pelno praradimo, dėl nuostolių, kylančių iš sutarties, kurią Šalis sudarė su trečiuoju asmeniu, arba dėl bet kurių kitų netiesioginių nuostolių ar žalos, susijusių su Sutartimi.
- 19.6. Atsakomybės apribojimai pagal Sutartį netaikomi, kai žala padaroma tyčia arba dėl didelio neatsargumo, padaroma neturtinė žala, sužalojama sveikata ar atimama gyvybė, taip pat kai padaroma žala (nuostoliai) tretiesiems asmenims, įskaitant atvejus, jeigu vienos Šalies padarytą žalą tretiesiems asmenims atlygina kita Šalis.
- 19.7. Pasibaigus Sutarties galiojimui, Šalys neatleidžiamos nuo atsakomybės už Sutarties pažeidimą. Pasibaigus Sutarties galiojimui, Šalys nepraranda teisės reikalauti atlyginti dėl Sutarties nevykdymo patirtus nuostolius bei sumokėti netesybas.

20. NENUGALIMA JĖGA

- 20.1. Šalis nėra laikoma atsakinga už bet kokių įsipareigojimų pagal šią Sutartį neįvykdymą ar dalinį neįvykdymą, jeigu Šalis įrodo, kad tai įvyko dėl aplinkybių, kurių Šalis negalėjo kontroliuoti ir protingai numatyti Sutarties sudarymo metu, ir negalėjo užkirsti kelio šių aplinkybių ar jų pasekmių atsiradimui bei nebuvo prisiėmusi tokių aplinkybių atsiradimo rizikos.
- 20.2. Esant nenugalimos jėgos aplinkybėms, Šalys Įstatymuose nustatyta tvarka yra atleidžiamos nuo netesybų mokėjimo ir nuostolių atlyginimo už Sutartyje numatytų prievolių neįvykdymą, dalinį neįvykdymą arba netinkamą įvykdymą, o įsipareigojimų vykdymo terminas atitinkamai pratęsiamas.
- 20.3. Šalis, prašanti ją atleisti nuo atsakomybės, privalo pranešti kitai Šaliai apie nenugalimos jėgos aplinkybes nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 7 dienas nuo tokių aplinkybių atsiradimo ar paaiškėjimo, pateikdama įrodymus, kad ji ėmėsi visų pagrįstų atsargumo priemonių ir dėjo visas pastangas, kad sumažintų išlaidas ar neigiamas pasekmes, taip pat pranešti galimą įsipareigojimų įvykdymo terminą. Šalis taip pat turi pateikti kitai Šaliai atitinkamą pranešimą, kai išnyksta įsipareigojimų nevykdymo pagrindas.
- 20.4. Pagrindas atleisti Šalį nuo atsakomybės atsiranda nuo nenugalimos jėgos aplinkybių atsiradimo momento arba, jeigu laiku nebuvo pateiktas pranešimas, nuo pranešimo pateikimo momento. Jeigu Šalis laiku neišsiunčia pranešimo arba neinformuoja, ji privalo kompensuoti kitai Šaliai žalą, kurią ši patyrė dėl laiku nepateikto pranešimo arba dėl to, kad nebuvo jokio pranešimo.
- 20.5. Nenugalima jėga nelaikoma tai, kad Šalis neturi reikiamų finansinių išteklių arba skolininko kontrahentai pažeidžia savo prievoles, arba skolininkas pažeidžia savo prievoles kontrahentams.

21. SUTARTIES NUOSTATŲ NEGALIOJIMAS

- 21.1. Jeigu kuri nors Sutarties nuostata yra arba tampa dalinai ar pilnai negaliojanti, Šalys privalo kuo skubiau sudaryti Susitarimą ir juo pakeisti negaliojančią nuostatą kita nuostata, kuri, kiek tai yra įmanoma, turėtų tokį patį ekonominį ir teisinį efektą, kokio buvo siekta susitariant dėl negaliojančios Sutarties nuostatos. Tokia negaliojanti nuostata nedaro negaliojančiomis kitų Sutarties nuostatų, jeigu tai nepažeidžia Įstatymų ir galima daryti prielaidą, kad Sutartis būtų buvusi teisėtai sudaryta ir neištraukus nuostatos, kuri yra negaliojanti.

22. SUTARTIES PAKEITIMAI

- 22.1. Sutartyje ir Įstatymuose aiškiai nurodytais atvejais Sutartis gali būti keičiama, Šalims sudarant Susitarimą. Specialiosiose sąlygose nurodytų duomenų apie Šalis, trečiuosius asmenis, dalyvaujančius vykdant Darbus, bei apie Objektą pasikeitimas nelaikomas Sutarties pakeitimu (išskyrus Rangovo, jungtinės veiklos partnerio ar Subjekto, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, pakeitimą kitu asmeniu) ir Užsakovas turi pakeisti tuos duomenis vienašališkai ir apie tokį pakeitimą informuoti Rangovą. Bet kuriuo atveju

Sutarties pakeitimu negali būti iš esmės keičiama Sutartis.

- 22.2. Šalys turi teisę sudaryti Susitarimus su sąlyga, kad nepažeidžiamos VPI 89 str. nurodytos sąlygos.
- 22.3. Rangovas turi teisę vykdyti Papildomus darbus arba nevykdyti Atsisakomų darbų tik po to, kai Šalys dėl jų sudaro Susitarimą.
- 22.4. Kiekvienu atveju, kai Šaliai paaiškėja (a) Sutartyje ar Įstatymuose numatytos aplinkybės, kurios sudaro pagrindą pakeisti Darbų terminus ir (arba) Sutarties kainą, arba (b) naujos aplinkybės, nors Sutartyje ir nenumatytos, tačiau kurių apdairus bei protingas tiekėjas negalėjo numatyti teikdamas pasiūlymą Pirkime, bet tokios aplinkybės, Šalies vertinimu, gali trukdyti vykdyti Darbus ir juos užbaigti per Darbų terminus ir (arba) didinti ar mažinti Sutarties kainą, ta Šalis privalo nedelsdama įspėti kitą Šalį apie jas ir inicijuoti Susitarimo sudarymą. Tokiu atveju Rangovas privalo:
 - 22.4.1. per 15 darbo dienų po sužinojimo apie tokias aplinkybes pateikti Užsakovui paaiškinimus, preliminarius apskaičiavimus ir pagrindimą, kaip, Rangovo vertinimu, konkrečios aplinkybės daro įtaką Darbų vykdymo spartai ir Rangovo negalėjimui įvykdyti savo sutartinius įsipareigojimus, arba Rangovo Išlaidoms ir (ar) Sutarties kainai;
 - 22.4.2. vykdyti visus Darbus, kuriuos galima vykdyti;
 - 22.4.3. ne rečiau nei kas mėnesį raštu pateikti Užsakovui informaciją, kaip realiai konkrečios aplinkybės daro įtaką Darbų vykdymui ir Darbų terminams arba Rangovo Išlaidoms ir (ar) Sutarties kainai;
 - 22.4.4. pasibaigus konkrečių aplinkybių veikimui, pateikti Užsakovui galutinį motyvuotą reikalavimą dėl Darbų terminų pratęsimo ir (arba) Sutarties kainos pakeitimo.
- 22.5. Užsakovas, gavęs iš Rangovo informaciją pagal 22.4.1 p., privalo išanalizuoti Rangovo pateiktą informaciją ir visą kitą Susitarimo sudarymui svarbią informaciją ir savo ruožtu pateikti Rangovui Užsakovo turimą informaciją, kaip, Užsakovo vertinimu, konkrečios aplinkybės, susijusios su Užsakovo pareigų vykdymu, daro įtaką Darbų vykdymo spartai, taip pat pateikti savo pastabas ir pasiūlymus.
- 22.6. 22.4 p. nurodytais atvejais Užsakovas privalo sudaryti su Rangovu Susitarimą ir jame numatyti atitinkamų Darbų terminų pratęsimą ir (arba) Sutarties kainos padidinimą (sumažinimą). Po to, kai Rangovas pateikia galutinį reikalavimą pagal 22.4.4 p., Užsakovas privalo jį įvertinti pagal 22.5 p. ir, jeigu reikalinga, Šalys privalo patikslinti Susitarimą.
- 22.7. Kitais, nei 22.4 p. nurodytieji, atvejais (tai yra, kai nėra pagrindo keisti Darbų terminus arba Sutarties kainą) Šalis, inicijuojanti Susitarimą, privalo pateikti kitai Šaliai pranešimą dėl Sutarties pakeitimo bei pagrindimą dėl to, jog yra faktinis ir teisinis pagrindas sudaryti Susitarimą, ir, jeigu įmanoma, dėl to, kaip siūlomas Susitarimas paveiks Darbų vykdymą ir Darbų terminus. Kita Šalis privalo išanalizuoti ir įvertinti gautą informaciją, pateikti savo pastabas ir pasiūlymus, pagrįstus Sutarties arba imperatyvių Įstatymų nuostatomis.
- 22.8. Šalys privalo bendradarbiauti ir siekti sudaryti Susitarimą kaip galima greičiau.

23. SUTARTIES NUTRAUKIMAS

23.1. Pretenzijos dėl Sutarties pažeidimų

- 23.1.1. Jeigu Šalis pažeidžia Sutartį arba Įstatymus, kita Šalis turi teisę pareikšti jai rašytinę pretenziją, nurodyti, kokią Sutarties ar Įstatymo nuostatą ir koku būdu priešinga Šalis pažeidė, bei nustatyti protingą terminą ištaisyti pažeidimą. Tuo atveju, jeigu Šalis tokioje pretenzijoje įspėja kitą Šalį apie Sutarties nutraukimą, jeigu ši neištaisyys pažeidimų, tuomet pretenzijoje turi būti nustatytas ne trumpesnis nei 20 dienų terminas pažeidimui ištaisyti.
- 23.1.2. Gavęs pretenziją Užsakovas ar Rangovas privalo nedelsdamas, bet ne vėliau nei per 5 darbo dienas, atsakyti į pretenziją ir nurodyti, kokių priemonių imsis, siekdamas ištaisyti pažeidimą per pretenzijoje nustatytą terminą, arba motyvuotai pasiūlyti kitą pagrįstą terminą. Pretenziją gavusios Šalies pasiūlytasis terminas pakeičia terminą, nurodytą pretenzijoje, tik jeigu kita Šalis jį patvirtina.

23.2. Sutarties nutraukimas Užsakovo iniciatyva

- 23.2.1. Užsakovas turi teisę vienašališkai ne teismo tvarka nutraukti Sutartį, jeigu Rangovas (bet kuris Rangovo jungtinės veiklos partneris) padaro esminį Sutarties pažeidimą, tai yra:
 - 23.2.1.1. pažeidžia Darbų terminus taip, kad dėl Darbų vėlavimo Darbai praranda prasmę Užsakovui;
 - 23.2.1.2. neįvykdo visų Įstatymų ir Sutarties reikalavimų ir dėl to Objektas neturi įprastai reikalaujamų ir (arba) Įstatymuose bei Sutartyje numatytų savybių ir (arba) negali būti naudojamas pagal paskirtį per numatytąją Objekto gyvavimo trukmę;
 - 23.2.1.3. padaro kitą Sutarties pažeidimą, kuris atitinka esminio Sutarties pažeidimo požymius, nurodytus Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, ir, gavęs Užsakovo pretenziją, neištaiso pažeidimo;
 - 23.2.1.4. tampa nemokus, jam iškelta restruktūrizavimo ar bankroto byla, arba inicijuotos ar pradėtos likvidavimo procedūros, arba jo turtą pradeda valdyti teismas ar bankroto administratorius, arba jo veikla yra sustabdyta ar apribota arba jo padėtis pagal šalies, kurioje jis registruotas, Įstatymus yra tokia pati ar panaši, arba jis su kreditoriais yra sudaręs taikos sutartį (Rangovo ir kreditorių susitarimą tęsti Rangovo veiklą, kai Rangovas prisiima tam tikrus įsipareigojimus, o kreditoriai sutinka savo reikalavimus atidėti, sumažinti ar jų atsisakyti) ir nepateikia Užsakovui pagrįstų įrodymų, kad sugebės tinkamai įvykdyti Sutartį, bei neištaiso pažeidimo gavęs Užsakovo pretenziją; kai tokias sąlygas atitinka Rangovo jungtinės veiklos partneris ar Subjektas, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, ir Šalys pagal 3.4.2 p. nesusitaria dėl tokio asmens pakeitimo kitu.
- 23.2.2. Užsakovas turi teisę vienašališkai ne teismo tvarka nutraukti Sutartį ir (arba) taikyti netesybas, numatytas Sutarties Specialiosiose sąlygose kitais Įstatymuose arba Sutartyje numatytais atvejais, įskaitant nurodytuosius 3.1.5 p. (daugkartinis Rangovo kvalifikacijos neatitikimas keliamiems reikalavimams), 3.2.8 p. (daugkartinis Subrangovo netinkamumas), 5.2.3 p. arba 5.3.5 p. (būtinų dokumentų pateikimas Darbo projektui patvirtinti), 5.3.3 p. (daugkartinis netinkamas Darbo projekto rengimas), 5.8.2 p. (pakeitimai, susiję su Papildomais ir Atsisakomais darbais), 6.6.8.2 p. (neigiami bandymų rezultatai), 6.6.8.3 p. (negalimumas naudoti Objektą) ir 11.4.4 p. (užsitęsęs Darbų sustabdymas) punktuose.
- 23.2.3. Užsakovas privalo vienašališkai ne teismo tvarka nutraukti Sutartį, jeigu paaiškėja, kad su Rangovu neturėjo būti sudaryta Sutartis dėl to, kad Europos Sąjungos Teisingumo Teismas procese pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 258 str. pripažino, kad nebuvo įvykdyti įsipareigojimai pagal Europos Sąjungos steigiamąsias sutartis ir Direktyvą 2014/24/ES.
- 23.2.4. Užsakovas privalo vienašališkai ne teismo tvarka nutraukti Sutartį, jeigu Sutartis buvo pakeista pažeidžiant šio įstatymo 89 straipsnį.
- 23.2.5. Užsakovas privalo vienašališkai ne teismo tvarką nutraukti Sutartį, jei paaiškėjo, kad Rangovas, su kuriuo sudaryta pirkimo Sutartis, turėjo būti pašalintas iš pirkimo procedūros pagal šio įstatymo 46 straipsnio 1 dalį.
- 23.2.6. Užsakovas privalo vienašališkai ne teismo tvarką nutraukti Sutartį, jei paaiškėjo, kad su Rangovu neturėjo būti sudaryta Sutartis dėl to, kad Europos Sąjungos Teisingumo Teismas procese pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 258 straipsnį pripažino, kad nebuvo įvykdyti įsipareigojimai pagal Europos Sąjungos steigiamąsias sutartis ir Direktyvą 2014/24/ES.
- 23.2.7. Užsakovas privalo vienašališkai ne teismo tvarką nutraukti Sutartį, jei paaiškėjo Viešųjų pirkimų įstatymo 37 straipsnio 9 dalyje, 45 straipsnio 21 dalyje ir (ar) 47 straipsnio 9 dalyje nurodytos aplinkybės.
- 23.2.8. Užsakovas privalo iš anksto ne mažiau nei prieš 30 dienų įspėti Rangovą apie Sutarties ar Susitarimo nutraukimą. Įspėjimas gali būti nurodytas pretenzijoje, pateiktoje pagal 23.1.1 p. Sutartis arba Susitarimas laikomas nutrauktu kitą dieną po įspėjimo termino pabaigos 23.2.1.1, 23.2.1.4, 23.2.1.6 p. numatytais atvejais įspėjimas netenka galios, jeigu Rangovas pašalina Sutarties ar Susitarimo nutraukimo pagrindą per įspėjimo terminą ir apie tai informuoja Užsakovą.

23.2.9. Rangovas, manydamas, kad Užsakovas nepagrįstai nutraukė Sutartį dėl esminio jos pažeidimo, ir norėdamas ginčyti tokį nutraukimą teisme, privalo pareikšti ieškinį teismui per 30 dienų nuo Sutarties nutraukimo dienos, jeigu Įstatymai nenustato ilgesnių terminų.

23.3. **Sutarties nutraukimas Rangovo iniciatyva**

23.3.1. Rangovas turi teisę vienašališkai ne teismo tvarka nutraukti Sutartį, jeigu:

23.3.1.1. Užsakovas pažeidžia atsiskaitymo su Rangovu terminus, Užsakovo skola Rangovui viršija 20 proc. Pradinės sutarties vertės ir Užsakovas, gavęs Rangovo pretenziją, per 60 dienų nesumoka Rangovui mokėtinų sumų;

23.3.1.2. Užsakovas tampa nemokus, jam iškelta restruktūrizavimo ar bankroto byla, arba inicijuotos ar pradėtos likvidavimo procedūros, arba jo turtą pradeda valdyti teismas ar bankroto administratorius, arba jo veikla yra sustabdyta ar apribota arba jo padėtis pagal šalies, kurioje jis registruotas, Įstatymus yra tokia pati ar panaši, arba jis su kreditoriais yra sudaręs taikos sutartį (Užsakovo ir kreditorių susitarimą tęsti Užsakovo veiklą, kai Užsakovas prisiima tam tikrus įsipareigojimus, o kreditoriai sutinka savo reikalavimus atidėti, sumažinti ar jų atsisakyti) ir nepateikia Rangovui pagrįstų įrodymų, kad sugebės tinkamai įvykdyti Sutartį, bei neištaiso pažeidimo, gavęs Rangovo pretenziją.

23.3.2. Jeigu Užsakovo pateiktuose Statybos produktuose ar Įrenginiuose yra nustatyti defektai, dėl kurių Statybos produktų ar Įrenginių negalima naudoti nepabloginant Statybos darbų kokybės, ir Užsakovas atsisako juos pakeisti.

23.3.3. Rangovas turi teisę vienašališkai ne teismo tvarka nutraukti Sutartį kitais Įstatymuose arba Sutartyje numatytais atvejais, įskaitant numatytąjį 11.4.4 p. (užsitęsęs Darbų sustabdymas).

23.3.4. Rangovas privalo iš anksto ne mažiau nei prieš 30 dienų įspėti Užsakovą apie Sutarties ar Susitarimo nutraukimą. Įspėjimas gali būti nurodytas pretenzijoje, pateiktoje pagal 23.1.1 p. arba Susitarimas laikomas nutrauktu kitą dieną po įspėjimo termino pabaigos. 23.3.1 p. numatytais atvejais įspėjimas netenka galios, jeigu Užsakovas pašalina Sutarties ar Susitarimo nutraukimo pagrindą per įspėjimo terminą (kuris 23.3.1.1 p. numatytu atveju turi būti ne trumpesnis nei 60 dienų) ir apie tai informuoja Rangovą.

23.4. **Sutarties nutraukimas Šalių susitarimu**

23.4.1. Šalys turi teisę susitarti nutraukti Sutartį, jeigu tenkinamos visos šios sąlygos kartu:

23.4.1.1. Nėra aplinkybių, nurodytų 23.2.4 p.;

23.4.1.2. Sutarties vykdymas tapo apsunkintas arba nebeįmanomas dėl objektyvių, nuo Šalių valios ir veiksmų nepriklausomų priežasčių;

23.4.1.3. Sutarties vykdymo apsunkinimas negali būti panaikintas bendru Šalių susitarimu teisėtai pakeisti Sutartį arba Šalys, pradėjusios derybas dėl Sutarties pakeitimo, nepasiekia bendro, abi Šalis tenkinančio rezultato.

23.4.2. Susitarimą nutraukti Sutartį gali inicijuoti bet kuri Šalis. Šalims nepasiekus susitarimo nutraukti Sutartį, atitinkama Šalis gali kreiptis tiesiai į teismą, kad šis savo sprendimu nutrauktų Sutartį.

23.5. **Šalių teisės ir pareigos Sutarties nutraukimo atveju**

23.5.1. Sutarties nutraukimas atleidžia Šalis nuo tolesnio Darbų vykdymo. Tačiau Sutarties nutraukimas neturi įtakos ginčų nagrinėjimo tvarką nustatančių Sutarties sąlygų ir kitų Sutarties sąlygų, kurios pagal savo esmę lieka galioti ir po Sutarties nutraukimo, galiojimui.

23.5.2. Jeigu Rangovas iki Sutarties nutraukimo tinkamai užbaigė dalį Darbų pagal 7.1.1. p. reikalavimus, nutraukus Sutartį Šalys privalo sudaryti Darbų perdavimo-priėmimo aktą dėl tokių Darbų 7.2 p. nustatyta tvarka. Likusių nebaigtų Darbų, Objekto, statybvietsės, Statybos produktų ir Įrenginių bei Darbų dokumentų perdavimas-priėmimas vykdomas pagal 23.5.3 p.

23.5.3. **Nutraukus Sutartį, Rangovas privalo:**

- 23.5.3.1. ne vėliau nei per 10 darbo dienų (arba per ilgesnį Šalių sutartą terminą) pašalinti iš statybvietės visą Rangovo turtą ir atliekas, sutvarkyti Objektą ir statybvietę, pagal perdavimo-priėmimo aktus grąžinti statybvietę, perduoti Objektą ir perduoti visus Darbų dokumentus Užsakovui, įskaitant nebaigtus Rangovo dokumentus, kurių prašo Užsakovas. Objekto praradimo ar sugadinimo rizika pereina Užsakovui ir jis įgyja teisę naudotis Objektu tik nuo Objekto perdavimo-priėmimo akto sudarymo;
- 23.5.3.2. ne vėliau nei per 10 darbo dienų (arba per ilgesnį Šalių sutartą terminą) pagal perdavimo-priėmimo aktus perduoti Užsakovui visus statybvietėje esančius ir Sutarties reikalavimus atitinkančius Statybos produktus ir Įrenginius, kurių Rangovas negali panaudoti kituose projektuose;
- 23.5.3.3. ne vėliau nei per 10 darbo dienų (arba per ilgesnį Šalių sutartą terminą) pagal perdavimo-priėmimo aktus grąžinti Užsakovui visus iš jo gautus ir dar nepanaudotus Statybos darbams Statybos produktus ir Įrenginius, o jeigu to padaryti neįmanoma, – atlyginti jų vertę pinigais per 15 dienų po Užsakovo pareikalavimo;
- 23.5.3.4. į Atliktų darbų aktą (-us) įtraukti visus iki Sutarties nutraukimo tinkamai atliktus Darbus, Rangovo dokumentų vertę (priklausomai nuo Rangovo dokumentų baigtumo), Statybos produktų bei Įrenginių, perduotų Užsakovui pagal 23.5.3.2 p., įsigijimo kainą, taip pat Rangovo užsakytų ar nupirktų Statybos produktų ir Įrenginių, kurių užsakymo ar pristatymo Rangovas, gavęs ar pateikęs pranešimą apie Sutarties nutraukimą, nebegali atšaukti ir kurių negali panaudoti kituose projektuose, įsigijimo kainą po to, kai jie bus pristatyti į statybvietę ir Rangovas pateiks Techniniam prižiūrėtojui ir Užsakovui Įrenginių ir Statybos produktų dokumentus bei įrodys Įrenginių ir Statybos produktų tinkamą saugojimą.
- 23.5.4. Rangovas privalo sumokėti Užsakovui Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio baudą už kiekvieną dieną, kurią vėluoja įvykdyti 23.5.3.1 p. nurodytus įsipareigojimus, o Užsakovas turi teisę savo nuožiūra ir Rangovo sąskaita bei rizika pašalinti iš statybvietės viską, kas, Užsakovo nuomone, yra nereikalinga.
- 23.5.5. Jeigu Sutartis nutraukiama dėl Rangovo kaltės, Rangovas privalo atlyginti Užsakovo nuostolius dėl Sutarties nutraukimo, įskaitant Darbų pabrangimą.
- 23.5.6. Rangovas neturi teisės ir negali neperduoti Objekto, statybvietės, Darbų dokumentų, Užsakovui perduotinių Statybos produktų bei Įrenginių po to, kai Užsakovas atsiskaito su Rangovu pagal Sutartį.

24. BENDRAVIMO TVARKA IR KALBA

- 24.1. Kai Sutartis ar Įstatymai numato, jog Šalys turi pateikti viena kitai pranešimus, prašymus, suderinimus, sutikimus, pritarimus, patvirtinimus, nurodymus, reikalavimus ar pretenzijas, šie dokumentai turi būti surašyti lietuvių kalba, pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu ir išsiųsti kitai Šaliai Šalies ir Šalies atstovo elektroninio pašto adresais, nurodytais Specialiosiose sąlygose, arba turi būti pasirašyti ranka, adresuojami Šalies atstovui ir turi būti įteikti kitai Šaliai asmeniškai pasirašytinai, arba siunčiami paštu registruotu laišku su patvirtinimu apie laiško įteikimą, arba pristatomi kurjerio su patvirtinimu apie laiško įteikimą tos Šalies adresu, nurodytu Specialiosiose sąlygose.
- 24.2. Visais kitais einamaisiais Sutarties vykdymo klausimais Šalys gali susirašinėti elektroniniais laiškais arba kita sutarta forma keistis elektroniniais laiškais ir skaitmeniniais failais, tačiau turi būti užtikrinama galimybė identifikuoti laiško ar kito dokumento siuntėją bei išsiuntimo laiką ir turi būti technologiniais sprendiniais užtikrinta turinio apsauga. Šalys turi bendrauti lietuvių arba kita abiem Šalims suprantama kalba ar kalbomis.
- 24.3. Jeigu Šalis praneša kitai Šaliai apie savo naujus kontaktinius duomenis, tai po to, kai kita Šalis gauna tokį pranešimą, ji visus remiantis Sutartimi siunčiamus pranešimus ir informaciją turi siųsti pagal naujuosius kontaktinius duomenis ir Šalys turi atitinkamai pakeisti Konkrečiąsias sąlygas. Jei Šalis nepraneša apie kontaktinių duomenų pasikeitimą arba kol kita Šalis negauna tokio pranešimo, pranešimo išsiuntimas pagal paskutinius Šaliai žinomus kontaktinius duomenis laikomas tinkamu.
- 24.4. Jeigu pranešimas yra įteikiamas asmeniškai, arba siunčiamas paštu, ar per kurjerį, jis turi būti įteikiamas pasirašytinai ir laikomas gautu gavimo patvirtinime nurodytą dieną.
- 24.5. Jeigu pranešimas siunčiamas el. paštu, laikoma, kad gavėjas jį gavo kitą darbo dieną.
- 24.6. Jeigu pranešimas siunčiamas keliais skirtingais būdais, laikoma, kad gavėjas jį gavo tada, kai jis gavo

pirmesnįjį pranešimą.

25. TAIKOMA TEISĖ, PRETENZIJOS IR GINČŲ SPRENDIMAS

- 25.1. Sutarties sudarymui, vykdymui ir aiškinimui taikoma Lietuvos Respublikos teisė.
- 25.2. Bet kokie ginčai, nesutarimai ar reikalavimai, kylantys iš Sutarties arba susiję su Sutartimi, jos pažeidimu, nutraukimu ar galiojimu, visų pirma privalo būti sprendžiami derybomis. Bet kuri Šalis gali inicijuoti ginčą, išsiųsdama pretenziją. Pretenzijoje turi būti nurodyta, kad ji teikiama pagal šį punktą.
- 25.3. Jeigu Šalys taikiai neišsprendžia ginčo per 30 dienų (arba per kitą Šalių sutartą terminą) po to, kai Šalis gauna kitos Šalies pretenziją pagal šį punktą, arba jeigu nepradedamos Šalių derybos, tuomet toks ginčas, nesutarimas ar reikalavimas, kylantis iš šios Sutarties arba susijęs su ja, ar jos pažeidimu, nutraukimu arba negaliojimu, yra galutinai sprendžiamas pagal Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nuostatas Kauno apygardos teisme.

26. SUTARTIES SUDARYMAS, ĮSIGALIOJIMAS IR PABAIGA

- 26.1. Sutartis laikoma sudaryta, kai Šalys ranka, arba kvalifikuotu elektroniniu parašu pasirašo Sutartį. Sutartis laikoma sudaryta tą dieną, kai Sutarties sąlygas pasirašo paskutinioji Šalis.
- 26.2. Sutartis sudaroma lietuvių kalba.
- 26.3. Sutarties sąlygos dėl Rangovo pareigos pateikti Užsakovui Sutarties įvykdymo užtikrinimą (12.1 p.) įsigalioja nuo Sutarties sudarymo. Tuo atveju, kai Rangovas pagal Sutarties sąlygas pateikia Užsakovui Sutarties įvykdymo užtikrinimą, kitą dieną įsigalioja visos kitos Sutarties sąlygos.
- 26.4. Jeigu Rangovas nepateikia Užsakovui Sutarties įvykdymo užtikrinimo pagal Sutarties sąlygas, laikoma, kad Rangovas nepagrįstai atsisakė Sutarties. Tokiu atveju, Užsakovas pasinaudoja pasiūlymų galiojimo užtikrinimu, kaip tai numatyta Pirkimo specialiųjų sąlygų 7.3.2 p.
- 26.5. Sutartis pasibaigia, kai ji tinkamai įvykdoma. Sutartis taip pat pasibaigia kitais Sutartyje ir Įstatymuose numatytais atvejais. Rangovo garantiniai įsipareigojimams taikomi Civiliniame kodekse nustatyti terminai.

27. ŠALIŲ ATSTOVŲ PARAŠAI:

Užsakovas:	Rangovas:
<i>[Pavadinimas]</i>	<i>[Pavadinimas]</i>
<i>[Buveinės adresas]</i>	<i>[Buveinės adresas]</i>
<i>[Juridinio asmens kodas]</i>	<i>[Juridinio asmens kodas]</i>
<i>[PVM mokėtojo kodas]</i>	<i>[PVM mokėtojo kodas]</i>
<i>[Atsiskaitomosios sąskaitos Nr.:]</i>	<i>[Atsiskaitomosios sąskaitos Nr.:]</i>
[Tel.]	[Tel.]
[El. paštas:]	[El. paštas:]
<i>[Pareigos, vardas, pavardė]</i>	<i>[Pareigos, vardas, pavardė]</i>
_____	_____
(parašas) A.V.	(parašas) A.V.